

**BÜTÜN
ÜLKELERİN
İŞÇİLERİ
BİRLEŞİN!**

tarafından bağışlanmıştır
TÜSTAV

kitle

PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR

15 MAYIS 1978 210

FİYATI: 7.5 LİRA 208

haftalık sosyalist gazete



tarafından bağışlanmıştır
TÜSTAV



'den haberler

TSİP POL-DER'in Kapatılması Girişimlerini Kınadı

9 Mayıs 1978

TSİP Genel Sekreteri Yalçın Yusuf-oğlu yaptığı açıklamada, hükümetin POL-DER'i kapatmaya yönelik girişimlerinin demokrasi açısından son derece olumsuz olduğunu belirtmiş, böylesine bir girişimin, hükümetin kendi bindiği dalı kesmek olacağını, CHP'nin sağa kayışını açıkça simgeleyen bu anti-demokratik girişime karşı tüm demokrasi güçlerinin POL-DER'in yanında yer almaları gerektiğini söylemiştir.

«Faşistlerin ve gerici güçlerin savunuculuğunu yapan yüksek trajik bir gazetenin Milli Güvenlik Kurulundaki görüşmelerle ilgili haberinin hemen ardından, İçişleri Bakanının polis örgütlerinin kapatılması yoluna gidileceği «müjdesini» vermesi çok ilginçtir. Gazetenin haberine göre Milli Güvenlik Kurulunda polis örgütlerinin kapatılması istenmiştir. Şimdi sosyal demokrat «felsefeli» hükümetin bu isteği be-

nimsediği anlaşılmaktadır. Esas niteliği danışma olan bir kurulun isteklerini icraya dayatması bir yana CHP'nin sağa kayarken geldiği anti-demokratik nokta gerçekten ibret vericidir.

Hükümet faşist zorbalığa karşı ciddi bir mücadele yürütemiyorsa, bunun nedenlerin biri de faşistlerin güvenlik kuvvetleri içinde pervasızca yuvalanmış olmalarıdır. Faşistler saldırganlığı cüretle tırmandırmaktadırlar. Çünkü cinayetlerin ve katliamların failleri ele geçmemektedir. Durum böyleyken hükümetin, polislerin demokratik meslek örgütü POL-DER'i karşısına alıp kapatmaya yeltenmesi, faşistlerin ve gerici güçlerin tuzağına düşmekten başka sonuç vermez. O POL-DER ki, emniyet teşkilatı içindeki faşist yuvalamalara, anti-demokratik ve keyfi baskı kısımlara karşı, demokrasiden yana güvenlik mensuplarının isteklerini dile getirmek için kurulmuştur. Böyle bir durumda faşizme karşı olmanın gereği

POL-DER'i kapatmak değil, onunla saldırganlığa karşı tutarlı bir işbirliği yapmaktır. CHP'nin POL-DER'i kapatmaya yeltenmesi bindiği dalı kesmekten başka anlama gelmez.

Kaldı ki CHP, demokrasi vaatleriyle o desteği sağlamıştır. Geniş çalışan yığınların örgütlenmeleri üzerindeki ağır kasıtlamaların kaldırılacağını defalarca beyan etmiştir. Şimdi görülen tam tersi bir gelişmedir. Böylesi, hem kitlelerin dileği demokratlaşma ile, hem de kendi parti tabanı ile çelişen anti-demokratik tutumlar demokrasi saflarına ve bu arada CHP'nin bizzat kendisine zarar getirmekten, faşistlerin demokrasi düşmanlarının değirmenine su taşımaktan başka sonuç vermez. Başta işçi sınıfımız olmak üzere faşizme karşı mücadele veren tüm güçler, POL-DER'in kapatılması girişimlerine karşı çıkmaya ve demokratik hakları daha da kısıtlayacak girişimleri göğüslemeye kararlıdırlar.»

Demokratik Örgütlerde En Büyük Zaaf Gurupçuluktur

Demokratik örgütler güçlerini, siyasi görüşleri farklı ama ekonomik ve demokratik çıkarları aynı olan kesimleri temsil ediyor olmalarından alırlar. Bu nedenle, demokratik örgüt yönetimleri, kendi siyasal görüşlerini paylaşmayan örgüt üyelerine karşı hasmane davrandıkları sürece, hem temsil ettikleri kitlelerin çıkarlarına zarar verirler ve hem de örgütlerinin demokratik yapısını zedeleyerek mücadelesini zaafa uğrattırılar. Kendi grupsal çıkarlarını örgüt kitesinin çıkarlarına üstün tutanların bu gurupçulukları ise er geç, sosyal pratik tarafından mahkum edilir.

Bunun en iyi örneğini İlerici Kadınlar Derneğinde görmekteyiz. Demokratik kadın örgütlenmesi olarak kurulan ve bu doğrultuda gelişen İKD, zamanla bu vasfını yitirdiği için gelişmesi durmuş, örgütün bazı şubeleri işlemez hale gelerek felç olmuştur. Bursa şubesi böylesi bir gelişmenin en çarpıcı örneğidir.

29 Nisan'da yapılan İKD Bursa şubesi kongresinde 89 kadın, kongreye verdikleri istifa dilekçeleriyle örgüt üyeliğinden ayrıldılar. Demokratik Merkezîyetçiler olarak bilinen ve Kadın Dayanışması yandaşlarından oluşan bu kadınlar, yayınladıkları bir bildiri ile İKD merkez ve şube yönetimlerinin grupçu tutum ve uygulamaların yermiş ve demokratik kadın hareketinin İKD dışında ve kendi yolunda gelişerek yürüyeceğini belirtmişlerdir. Demokratik kadın potansiyelinin grupçu amaçlar uğruna çarçur edilmesinin, kadın kitesinin barış ve özgürlük mücadelesine büyük zararlar verdiğini de dile getirmişlerdir.

Kongre sonrasında İKD Bursa şubesi üyelerinin dernekden topluluklar halinde istifa ettikleri öğrenilmiştir. Etkin ve güçlü bir şubenin bu hale getirilmesindeki yanlışlardan gerekli derslerin çıkarılması ise demokratik kadın hareketi için olumlu olacaktır.

TSİP Van ve Tunceli Parti Temsilcileri Atandı

TSİP Teşkilatlanma Sekreteri Aydoğan Gezer, Partisinin örgütlenme çalışmalarının her geçen gün hızlandığını ve yaygınlaştığını belirterek «işçi sınıfı sosyalizmi günden güne örgütlenmesini geliştiriyor, kitlelerin bağrında kök salıyor» demiştir. A. Gezerin açıklaması şöyledir:

«Partimiz takip ettiği doğru politikanın pratik hayatta somutlanmasından dolayı her defasında haklı çıkarken aynı zamanda bu doğru ve bilimsel hattının meyvalarını örgütlenme planında da toplamaktadır. Özellikle bilimsel sosyalizmin emekçi yığınlar içinde gördüğü ilgi partimizin yaygınlaşmasının elverişli koşullarını oluşturuyor. Nitekim partimizin gelişmesi bu zemin üzerinde hızla sürmektedir.

Politikamızın doğru emekçi kardeşlerimiz arasında saygınlık kazanmasından doğal bir şey olamaz. Son olarak atanan VAN ve TUNCELİ temsilcilerimiz bunun somut örnekleridir. İşçi sınıfı bilimi yaygınlaştıkça partimiz güçlenecek, partimiz güçlendikçe işçi sınıfı bilimi daha bir yaygınlaşacaktır. Genel demokratik ve sosyalist hareketimiz kadar ulusal demokratik hareket de Partimizin gelişip güçlenmesinden çok şey kazanacaktır.»

Demokrasi ile Bağdaşmayacak Gelişmelere Bigane Kalmak; Değil Solculukla, Demokratlıkla Bağdaşmaz

CHP'nin kabineyi kurduğundan bu yana 4 ayı aşkın bir süre geçti. Gerçi yeni Hükümet tümüyle CHP'den oluşturulmadı ama AP'den gelen bağımsızların bir siyasi güç oluşturduklarını söylemek mümkün değil. 1 Mayıs gösterileri üzerine hemen «kirpileşen» azıllı anti-komünist CGP ile DP'nin, parlamento planında —hatta artık toplumsal anlamda— fazla bir «kıymeti harbiye-leri» olmadığına göre yeni Hükümet'in sosyal demokrat bir politika izlememesi için önemli bir neden yok. Zaten «bağımsız» bakanların şimdiye değin kayda değer bir «akortsuzluk» yaptıkları görülmedi.

Sosyal demokrat bir politika derken neyi kastediyo-ruz? Elbette ki mevcut Hükümet'in «sol» sosyal demokrat bir politika izlemesini beklemiyoruz. Çünkü bugün CHP yönetimine egemen olan sağ kanat. Ama, sağ da olsa bir sosyal demokrasinin asgari demokratik görevleri vardır. İşte bizim ve kitlelerin mevcut Hükümet'ten bekledikleri, ülkenin demokratlaşması yolunda, «arpa boyu»da olsa adım atmasıdır.

Sosyal demokrasi, hükümet kurmadan öncesine de-ğin geniş çalışan yağınların oy desteğini sağladıysa, bu- nun başta gelen nedeni anti-faşist saflarda yer alması, tutarlı olmasa da faşizme karşı bir politika izlemesi ve kitlelerin demokratik taleplerini programına alarak, bun-ları, işbaşına gelir gelmez gerçekleştirme yoluna gidece-ğine açıkça söz vermesidir. Sosyal demokrasi ne denli sağa eğilirse eğilsin anti-faşist bir özü muhafaza etmek, burjuva demokrasisi sınırlarını aşmasa da kitlelere de-mokratik haklar mücadelesinde yardımcı olmak zorun-dadır. Çünkü sözcülüğünü ettiği bir kısım küçük burju-va toplum kesimlerinin ve orta tabakaların çıkarları bu-nu gerektirmektedir.

Ne ki CHP ağırlıklı Hükümet'in, faşist saldırganlığa karşı mücadele ve ülkenin demokratlaştırılmasında 4 ay-lık icraatı hiç de olumlu değildir. Ard arda sıraladığı-mız şu noktalar gerçekten düşündürücüdür.

● Faşist zorbalığa karşı ciddi bir mücadele yürü-tülmemiş, faşizme karşı olan tüm toplum güçleriyle iş-birliğine yanaşılmamıştır.

● Faşist saldırganlığın önünün alınmaması ve kat-liamların daha da azgınlaşarak sistemli ve planlı bir şekilde tırmandırılması üzerine tertiplenen 20 Mart an-ti-faşist eylemine çok sert bir dille çatılmış, faşist zor-baların ekmeğine yağ sürülmüştür.

● Muhalefette iken faşist tehlike, adıyla şanıyla dile getirilirken, iktidar olunur olunmaz «silahlı sağ-si-lahlı sol» edebiyatına hız verilerek faşist saldırganlık bir bakıma önemsizleştirilmiş ve hedef şaşırtılmıştır.

● Faşist zorbalığın kaynakları apaçık ortada iken, bunların ve faşist elebaşların üzerine gidilmedikçe kat-liamların önünün alınamayacağı herkesçe dile getirilir-ken, katil kovalamakla oyalanılmıştır.

● Faşist zorbalığa karşı tutarlı mücadele yürütme-nin asgari şartı güvenlik kuvvetlerindeki faşist yuvala-rın temizlenmesi, demokrasi düşmanı unsurların saf dı-şarı edilmesi iken, etkisi çok sınırlı rötüşlerle, hayati bir konu olan emniyet teşkilatının demokratlaştırılması sav-saklanmıştır.

● Faşist saldırganlık karşısında yukarıda sıraladı-ğımız konuların açıkça gösterdiği gibi tesirsiz kalan Hü-kümet, ortamın demokratlaştırılması meselesinde de o-lumsuz bir yol izlemiştir, izlemektedir. Kitlelerin acil de-mokratik talepleri söz konusu iken ve faşist zorbalığa karşı mücadelenin önde gelen güvencesi toplumun gün geciktirilmeksizin demokratlaştırılması iken, bu doğrul-tuda bir politika izleneceğine, aksine hareket edilmiştir. İşte bunlardan bazı çarpıcı örnekler:

● 141-142'nin kaldırılması gündemdeyken ve CHP Genel Başkanı ağzından bu konuda teminat vermişken, bu kanun maddelerinin askeriye için ağırlaştırılması yo-luna gidilmektedir.

● Afiş yapıştırınlara hapis cezası verilmecini ön-gören yasalar hazırlanmaktadır.

● Yürüyüş güzergâhları ve toplantı alanları de-ğiştirilerek, bu gibi çalışmalarını ıssız yerlere kaydırmak kit-lelerden uzaklaştırılmak istenmektedir.

● Bildiri dağıtmak, afiş yapıştırmak vb. çalışma-lar partilerin hiçbir kısıtlamaya tabi olmayan Anayasal hakları iken, adeta teşvik edilen keyfi tutumlar nedeni-yle, bu hakların kullanılması pratikte nerdeyse imkansız hale gelmiştir.

● Devlet Güvenlik Mahkemeleri, halkımızın tepkisi sonucu, sosyal demokrasinin parlamentodaki katkısıyla yürürlükten kaldırılmışken, onun yerini alacak İhtisas Mahkemeleri oluşturulması yoluna gidilmekte ve bu ko-nuda Baroların «olumlu mütalaası» alındığı ileri sürü-lerek, gerçekler düpedüz tahrif edilmekte, kamuoyu bi-lerek yanılmaktadır.

● Valiler, sömürge valilerini aratırcasına şehirler-de güpegündüz sokağa çıkma yasağı koyabilmekte ve şehir halkını işinden gücünden ederek tedirgin kılabil-mektedir.

● Emniyet teşkilatının demokratlaştırılması can- alıcı bir nokta iken, demokrasiden yana emniyet görev-lilerinin meslek örgütü POL-DER'i kapatmak gibi, de-mokratiklikle taban tabana zıt girişimler planlanabil-mektedir.

Bütün bunlar sosyal demokrat ağırlıklı Hükümet'in «günah hanesine» yazılacak noktalardır. Buna karşılık «sevap hanesi» hâlâ daha bomboş durmaktadır. Ve bu gidişle de «günah hanesi» kabarırken «sevap hanesi» boş durmaya devam edecek gibi gözükmektedir.

Bu noktada esas kabahatli olan elbette ki sosyal de-mokrasinin kendisidir. Ortamın demokratlaştırılmasıyla emekçi yağınların siyasette çok daha belirleyici ve etken olacaklarını gören sağ sosyal demokrasi, tekelci burjuva-ziyi memnun edecek bir politikayı uygulamak için hızla sağa kaymaya devam etmektedir. CHP'ye egemen olan sağ kanat, bilmektedir ki ortam demokratlaştırılıp, fa-şist saldırganlığın önü alındığı ölçüde anti-faşist, anti-empyralist hareket güç kazanacak ve demokratik halk iktidarının önü açılmaya başlayacaktır. Bu ise, kapita-list düzenin sürmesinden yana olan reformizme de son verecek bir gelişmeyi mümkün kılacak, yani sağ sosyal demokrasinin sonunu da yakınlaştıracaktır. İşte sosyal demokrasinin faşist saldırganlığa karşı gayri ciddi tu-tumunun ve ortamın demokratlaşmasına yol açacak gi-rişimler yerine anti-demokratik yollara başvurusunun altında yatan budur.

Evet, sosyal demokrasi «günah» işlemektedir ama o-nun solunda kalanların büyük çoğunluğu, işlenen gü-nahları «meskut» geçerek, ya da önemsemeyerek, sosyal demokrasiyi bu yolda adeta teşvik etmektedirler. Hü-kümet POL-DER'i kapatmanın kılığını hazırlamakta ve kit-le örgütlerinden «gık» bile çıkmamaktadır. «İhtisas mah-kemeleri» girişimine karşı yer yerinden oynaması ge-rekirken konu birkaç bildiri ile, yasak savma kabilin-den geçirilmektedir. 141-142'nin ağırlaştırılmasına, bir valinin koca bir şehir halkını gübegündüz evlerine hap-setmesine, grevlerin gerekçesiz ertelenmesine vb. ağzını dahi açan olmamıştır. Yukarıda sıraladığımız konuların hemen tamamında CHP dışındaki sosyalist, solcu, ilerici,

(Devamı 15. Sayfada)

Sosyal Demokrasinin işçi ücretlerine göz dikmesi kendi kuyusunu kazmakla eşdeğerdedir

CHP ağırlıklı hükümetin kuruluşundan bu yana 4 ayı aşkın bir süre geçti. İcraatının bilançosu hiç de parlak değil. Hatta bir hayli başarısız sayılabilir.

Türkiye'de sosyal demokrasiye büyük misyonlar vehmedenler hep oldu. CHP'den daha solda, hatta sosyalist denebilecek bu gibilerin yanılğlarına devamlı parmak basarak ve CHP'yi ne ise öyle değerlendirme gereğini devamlı vurguladık. Çekinmeden söyleyebiliriz ki CHP'nin ne olup ne olmadığını bilimsel bir şekilde ilk olarak biz irdeledik ve sosyal demokrasinin Türkiye türünde pek çok şeyin ismini biz koyduk. Bu nedenle CHP konusunda hiç bir zaman hayalci olmadık. Ama yapması gerekenler için, üstlerinden gelebileceği meselelerde CHP'yi devamlı uyardık, ona doğru yolu gösterdik ve onu yapabileceklerini yapmaya zorladık. Ve CHP tabanında bu çabalarımızın olumlu sonuçlarını gördük.

CHP'ye ekonomik alanda üstesinden gelmesi mümkün olmayan misyonlar vehmetmedik ve bunu her fırsatta açıkladık. Bu nedenle yeni hükümetin ekonomik güçlüklerin üstesinden gelmesini, Türkiye ekonomisini düze çıkarmasını hiçbir zaman beklemedik. Bilim bize gösteriyor ki Türkiye gibi bağımlı ve geri bir kapitalist ekonominin, köklü yapısal değişikliklere gidilmedikçe «iflah» olması mümkün değildir.

Ne ki böyle diye, işçilerin ve emekçilerin sosyal demokrasiden ekonomik talepleri, olmayacak mı? Elbette olacak. Çünkü, insanca yaşamının asgari şartlarına kavuşmak ilk başta emekçilerin hakkı. Ve mevcut kapitalist düzen değişmeden de bazı haklar elde edilebilir. Bir kısım ekonomik kazanımlar sağlanabilir. Söz gelimi, aşırı enflasyonist gidişin dizginlenmesi, temel ihtiyaç maddelerinin ucuzlatılıp fiyat «istikrarı»na kavuşturulması, yeni iş alanları yaratılarak işsizliğin aşırı artışının önlenmesi, tüm çalışanların kazançlarının tedricen artırılması, devletin sosyal yükümlülüklerinin genişletilip yaygınlaştırılması vb. pekâlâ ele alınabilecek meselelerdir. Üstelik bu meselelerin acilen ele alınması Hükümet'in sorumluluğu gereğidir. Çünkü CHP, geniş kitleleri ilgilendiren bu en hayati konularda, muhalefetteyken devamlı olumlu bir tavır takınmış ve pek çok vaatlerde bulunmuştur. Bu nedenle emekçiler, CHP ağırlıklı Hükümetten söz konusu ekonomik alanlarda bir şeyler yapmasını beklemektedirler. Ama

karşılaştıkları manzara hiç de iç açıcı değildir.

MC dönemlerinde kamçılanan enflasyonist gidiş aynen devam etmektedir. Hayat pahalılığındaki artış akıl almaz boyutlara ulaşmıştır. Dar gelirli milyonlar «ipin ucunu kaçırmış» olmanın şaşkınlığı içindedirler. Zorunlu ihtiyaç maddelerinin fiyatlarındaki tırmanmaya orta gelir seviyesindekiler dahi güç yetiremez olmuşlardır. Bu gün ekonomik alanda yurttaşı ilgilendiren en hayati konu budur ve bir hal yolu bulunacağına dair en ufak emare yoktur. Aksine Hükümet ekonomik alanda işçi aleyhtarı bir politika izlemektedir. Akdeniz Gübre ve THY'daki grev erteleme kararlarından sonra Başbakan'ın, Federal Almanya'ya gider ayak toplu sözleşmelerden yakınması bunun kanıtıdır.

Sosyal demokrasinin lideri, «toplu sözleşme düzeninin çığırından çıkacak düzeye geldiğini» ifade etmektedir. Meselenin bu şekilde ele alınması işçi sınıfımız açısından yeni değildir. Burjuvazinin evelden beri en çok şikayet ettiği konu ücretlerin yüksekliğidir. Yarattığı değer bir bölümünü ücret diğer bölümünü de artırdığı —yani sermayenin kârı— oluşturduğuna göre, burjuvazinin ücretlerin yüksekliğinden şikayet etmesi, «doğaldır». Ya da eşyanın tabiatı gereğidir! Ve dünyanın her yerinde de burjuvazinin baş yakınma konusu ücretler, temel eğilimi de ücretlerin düşürülmesi olmuştur. Çünkü kârı artırmanın en geçerli ve kolay yolu budur.

Ne ki evvel eski süregelen yakınma, son zamanlarda canhıraş feryatlardan oluşan bir koro tarafından en pes perdeden çığırılmaktadır. Ve Başbakan da son söyledikleriyle parabolalarının bu korosuna katılmıştır.

Tekelci burjuvazi, toplu sözleşmelerde işçilerin akıl almaz taleplerle masaya oturduklarından şikayet etmektedir. Oysa «akıl almaz talepler» hiç de yeni değildir. Ve daha da önemlisi tekeller için bile «akıl almaz» değildirler. Burjuvazi geçmiş yıllarda sendikaların «akıl almaz» taleplerine fazla direnmeden hemen çoğunlukla evet demiştir. Bunu bile bile yapmıştır. Çünkü böylece, tüketimde kamçılayıcı rol oynamış ve piyasanın «canlı» tutulması sonucunu vermiştir. Orta yerde serbest rekabet olmadığı, aksine fiyatlar tekelleri mekanizma tarafından belirlendiği için de, ücretlerdeki artışlar ay-

nıyla —hatta fazlasıyla— fiyatlara aksettirilmiştir. Ve sonuçta kârlı çıkan, yüksek ücret taleplerine evet diyen tekelleri burjuvazi olmuştur.

Ama şimdi «deniz bitmiştir». Bu kapkaççı politika emperyalizme bağımlılıkla birleşince Türkiye ekonomisi çöküntünün eşğine gelmiştir. Çöküntüden paçayı kurtarmak için birilerinin «fedakârlık» yapmasına ihtiyaç vardır. Ve egemen güçler için «birileri» de işçilerdir. köylülerdir, tüm emekçiler, geniş çalışanlar kitlesidir. Eskiden bir bakıma timsah gözyaşları olan «işçilerin aşırı talepleri» yakınma, şimdi feryat eden koro haline dönüşmesinin nedeni budur.

CHP lideri bu koroya katılırken, ne yazık ki talihsiz değerlendirmeler ileri sürmektedir. Toplu sözleşmelerde, «% 100'ü aşan, % 200, % 300 gelir artışları taleplerinin yaygınlaştığından» yakınmaktadır. Azıcık hepsaptan anlayan bir kimse, % 100'ü aşan taleplerin hiç de anormal olmadığını bilir. Ve çok şükür de işçilerimiz bu kadar hesaptan anlamaktadır.

1977'de hayat pahalılığı % 50'nin üzerinde artış göstermiştir. Gazetelerin yazdığına göre 1978'de durum daha da kötüye gitmektedir. Nisan'daki artış % 10'un üzerindedir. Başta da dediğimiz gibi önümüzdeki dönem için herhangi bir «selaha» gidiş emaresi yoktur ve olacağı da benzememektedir. Bu gidişle hayat pahalılığındaki artışı bu yıl da % 50 ile kaparsak «şükretmemiz» gerekecektir!

Bilinir, toplu sözleşmeler iki veya üç yıllık dönemler için yapılır. Mevcut enflasyonist gidişin önü alınmadığına ve alınacağı da benzemediğine göre, son birkaç yıllık gelişmenin aynen —yani daha da berbatlaşmadan— devam edeceğini varsaysak —ki asgari % 50 artış hızını kabul etmemiz gerekir— bugün 100 olan geçinme indeksi, 1 yıl sonra 150, iki yıl sonra 225, üç yıl sonra 337,5 olacak demektir. Yani bir işçi bugünkü yaşama seviyesini muhafaza etmek istiyorsa, ücretinde 2 yıllık bir toplu sözleşme dönemi için % 125, üç yıllık bir toplu sözleşme dönemi için ise % 237,5 bir artış talep etmek zorundadır. Hemen vurgulayalım ki bu talepler, sadece ve sadece mevcut geçinme seviyesini koruyabilecek taleplerdir. Oysa Başbakan % 100'ün üstündeki talepleri «toplu sözleşme düzenini çığırından çıkartan» istekler olarak değerlendirmektedir. Şimdi işçiler Başbakan'a sormak hakkına sahip olmayacaklar mıdır «Sen, ya sayı saymasını bilmiyorsun,» diye?

Aslında «çığırından çıkan» toplu sözleşme düzeni değil, emperyalizme bağımlı kapitalist ekonominin kendisidir. Fiyatlar almış başını giderken, hayat pahalılığındaki yıllık artış, % 50'lerin üzerine çıkarken, işçi toplu sözleşmede aldığı ücret zammının kısa sürede «sıfıra münce» olduğunu kendi hayat tecrübesi ile tespit ederken, % 100'ün üstünde zam istemesin de ne yapsın? Hem gördük ki, % 100 zam, mevcut şartlarda pek mütevazî, reel ücret seviyesinin korunmasına bile yetmeyen bir talep!

Bu son noktayı, sadece biz değil burjuvazinin kendisi dahil olmak üzere herkes biliyor. Bilimsel açıklamalar gösterdi ki

«Aslında çığırından çıkan, toplu sözleşme düzeni değil, emperyalizme bağımlı kapitalist ekonominin kendisidir. Fiatlar almış başını giderken, hayat pahalılığındaki yıllık artış %50'lerin üzerine çıkarken işçi toplu sözleşmede aldığı ücret zammının kısa sürede «sıfıra müncer» olduğunu kendi hayat tecrübesiyle tesbit ederken, %100 ün üzerinde zam istemesin de ne yapsın?»

1970'den 1977'ye kadar ki süre boyunca, yani parababalarının toplu sözleşme düzeninden yakınmayı had safhaya çıkardıkları son dönemde, ortalama işçi ücretlerindeki reel artış ancak % 1 civarında. Yani fiiliyatta işçinin ücreti hiç artmamış; dolayısıyla alım gücünde de bir artış yok. İşçinin 7-8 yıl önceki geçim seviyesi ne ise bugünkü de o. Bu gerçeği resmi istatistiklerden görüyoruz.

Başbakan, ücret artışlarının «köylüden kısılarak, yatırımdan kısılarak işsiz sayısı artırılarak ve devlet batırılarak» karşılanabileceğini söylüyor. «köylü, yatırım» vb. egemen güçler tarafından devamlı öne sürülen gerekçelere aşınayız da «ücret artış atleplerinden devletin batacağını» kendimiz hesabına ilk defa işitiyoruz! Tekelci burjuvazi bile bu konuda kantarın topunu böylesine kaçırmamıştır!

İşçinin ücretini ödemek için köylüden kesmek gerekmiş! Köylünün ezici ağırlığı emekçidir ve ülkemizin en zor şartlarda yaşayan toplum kesimini bunlar oluşturmaktadır. Tedricen işçileşme sürecinde olan emekçi köylü, işçi sınıfının tabii müttefikidir. Ve işçileşip büyük şehirlerin varoşlarını doldurdukça, işçinin de nasıl bir sefalet içinde yaşadığını bizzat görmektedir. Bu nedenle, «işçiye vermek için köylüden kesmek gerekir» kurnazlığıyla, işçi sınıfını, en yakın müttefikinden tecrit etme hesapları kolay tutmaz. Kendisi işçileşmek isteyen köylü, işçinin ekmeğine göz dikmiş değildir ve dikmez del! Ama göze batan, hem de mertek gibi batan, nice vurguncunun atıştırdığı «pastalar» gün gibi ortadadır.

Türkiye'de işçinin ücretini —hakkını değil ücretini!— ödemek için ne köylülerden kısmak gerekir, ne de yatırımdan; üstelik işçi ücreti ödenince ne işsizlik artar, ne de devlet batır! Türkiye'nin ekonomisi düzene konduğunda hem işçilerin hem köylülerin insanca bir hayata kavuşturulmaları mümkündür, hem işsizliğin ortadan kaldırılması, hem de yatırımların en az iki misline çıkartılması, Ama CHP'nin gücü buna yetmez, daha doğrusu böylesi bir işlevi olamaz. Çünkü bunu gerçekleştirecek olan işçi-köylü ittifakı üzerinde yükselen halk iktidarındır. Ve biz de CHP'den böyle bir şey bekleyemeyiz. Ama, sanki işçi ücretinin başka kaynağı yokmuş gibi, köylüyü, yatırımı vb. ortaya atıp kafa bulandırmasına karşı çıkarız.

Bu gibi gerekçeler bu düzende hiçbir şey yapılamayacağı anlamına gelmez. Mevcut dağıtım ilişkilerinde, kendi meşhur deyimleriyle sosyal adaletten yana uygulamalara gidilebilir. Sonradan görmeliğin olanca açgözlülüğüyle har vurup harman savuran burjuvaziyi ve işbirlikçilerini biraz dizginlemek pekâlâ mümkündür. Ve CHP'yi oyla destekleyen işçi, emekçi yığınların Hükümet'ten böylesi uyulamalar beklemeleri en doğal haklarıdır.*

Ne ki CHP halk güçlerine dayanacak yerde acizliğinden egemen güçlere yaklaşmayı tercih etmektedir. Bugün parti yönetimine hakim olan sağ sosyal demokrasi, tabiatı icabı burjuvaziyi kollamaktadır. Üstelik emekçilerin gelirlerini kontrol etmek çok daha «kolaydır»! Ama parababalarıyla uğraşmak bir hayli «müshküldür». Böyle olunca CHP için, işçinin ücreti artırılacaksa, tarım taban fiyatlarını düşürmekten —ya da yatırımları kısmaktan— başka çare kalmaz!

CHP lideri toplu sözleşme düzeni konusunda burjuvazinin korosuna katılmakla hiç de isabet etmemiştir. İsbet etmediği gazetelerden bellidir. Faşizm yanlısı Tercüman, Başbakan'ın sahifeler dolusu basın toplantısından üzerinde durduğumuz cümleyi, ilk sahifenin yarısından fazlasına manşet yapmıştır.** İşçiye karşı bir tutumun kimler tarafından göklere çıkartıldığı ortadadır.

İşçi sınıfımız toplumumuzun en dinamik, en devrimci ve en etkin gücü olduğunu son yıllarda defalarca ispat etmiştir. Başbakan'ın «devlet batır» tehditlerini ciddiye almayacak kadar da yetişmiş ve bilinçlenmiştir. Ve ekonomik haklar mücadelesinde geri adım atacak noktayı çoktan aşmıştır.

Bu nedenle Başbakan'ın sözleri «hava da kalmaya» mahkumdur.

Ne ki işçiler sosyal demokrasiyi diğer gerici, faşist burjuva siyasetlerinden ayırtmayı de bilmektedirler. Bu nedenle Başbakan'ın sözlerinin, anti-faşist mücadeleye zaaf getirici olduğunun farkındadırlar. Sosyal demokrasiyi emek güçlerinden yana çekmeye kararlı olan işçi sınıfı, daha insanca bir hayata duyduğu özleminden vazgeçmeye niyetli olmadığına, CHP liderini ikna etmeyecektir. Sosyal demokrasi anti-faşist mücadelenin ana gücü işçi sınıfına ters düşerek bir adım bile atamayacağını, aksine kendi bindiği dalı kesmekte olduğunu henüz görememektedir. Bu gerçeği ona kavratacak olan yine işçi sınıfı ve sosyalizm olacaktır.

* Bu noktada son vergi tasarısı CHP lehine bir kanıt olarak gösterilebilir. Ancak tasarı Parlamento'dan henüz geçmemiştir ve komisyonda «kuşa» çevrilmeye başlanmıştır. Bu konu ayrıca ele alınacaktır.

** Tercüman'ın tam tersi bir «tepkî» Politika gazetesinden gelmiştir. Politika, Başbakanın, yazımıza konu olan görüşünü tamamiyle «sansür» yapıyor. Bu gazetenin sözcülüğünü yaptığı siyasi akımın, kayıtsız şartsız CHP kuyrukçuluğu politikası yeni bir olgu değildir. Ne ki gazetenin sahibi Maden İş Sendikası, yani ülkemizin en bilinçli işçilerini bağrında bulunduran metalürji işçileridir. Ve sosyal demokrasiden de gelse işçinin aleyhtarı bir görüş ve girişimi bilmek, bu işçilerin hakkıdır. Hele kendi aıdatları ile çıkan bir gazetenin kendilerini çok yakından ilgilendiren bir noktayı «ihmal» etmesi, ileri işçileri herhalde bir hayli düşündürecektir.

11 Mayıs 1978

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, Aldo Moro'nun İtalyan teröristleri tarafından katledilmesinin, gerici ve emperyalist güçlerin çıkarlarına hizmet etmekten başka sonuç vermediğini belirterek, emekçilerin sosyal kurtuluş mücadelesine zarar veren bireysel terörizmin işçi sınıfı sosyalizmi tarafından her zaman mahkum edilmiş olduğunu, bireysel terörizmin yenilgiye, sosyalizmin ise zafere götürdüğünü söylemiştir.

Kaçmaz'ın demeci şöyledir:

«İtalyan teröristlerinin Aldo Moro'yu katletmeleri sadece emperyalist ve gerici güçlerin ekmeğine yağ sürmüştür. Bireysel terörizmin sömürü ve baskı güçlerinin çıkarlarına hizmet etmekten başka sonuç vermediği bir kere daha görülmüştür. Kendilerini solcu gösteren teröristlerin bu cinayeti, emekçi halkın verdiği sosyal kurtuluş mücadelesine zarar getirmiştir. Emperyalist ve gerici güçler, meseleleri yeterince kavramamış kitlelere yönelttikleri «sol'u kötüleme» propagandası için uzun zaman çığneyecekleri bir sakız daha bulmuşlardır.

TSİP Aldo Moro'nun öldürülmesini kınadı

İşçi sınıfı, kurtuluş mücadelesine zarar veren ve iktidarını geciktiren bireysel terörizme baştan beri karşı çıkmıştır. İşçi sınıfı sosyalizmi tarihin en zalim yönetimlerinden birini temsil eden Çar'lara tertiplenen suikastleri bile mazur görmemiş, aksine bu gibi eylemler peşinde olan sol görünümlü terörist akımları her zaman mahkum etmiştir. Tarihin kendisini bu bilimsel tutumun ne kadar doğru ve yerinde olduğunu defalarca ispat etmiş, sosyalizm devamlı zafere ulaşırken, bireysel terörizm dünyanın her yerinde sürekli kaybetmiştir.

Bireysel terörizmin monopolcü devletin demokrasi düşmanlığına tepkiden kaynaklanması bir mazeret olamaz. Çarlık despotizminde bile mahkum edilen bireysel terörizmin, işçi sınıfı mücadelesi sonucu pekçok haklar edinilmiş burjuva demokrasisinde mazur görülebilecek en ufak bir yanı yoktur. İşçi sınıfının ekonomik, siyasi, ideolojik mücadelesi ve bilimsel çalışma uslubü vardır. İşçi sınıfına ve sosyalizme hizmet etmek isteyenlerin yolu, işçi sınıfının yolu olmalıdır. Aldo Moro olayı, hem dünyada hem de ülkemizde bireysel terörizmden medet uman terörist akımlara bir ibret dersi olmalıdır.»



İşte Kızıl Tugaylar da bu örgütlerden biriydi. Bu örgütün adından, ilk defa 1970 Eylül'ünde bir kapıya isminin yazılmasıyla haberdar olmuştu kamuoyu. Kızıl Tugaylar ilk kaçırma eylemini 1972 ortalarında gerçekleştirdiler. Racchiarini adını taşıyan kurban bir müddet sonra serbest bırakılmıştı. Kızıl Tugay'ın teröristleri Macchiarininin bir fotoğrafını çekmişler ve gazetelere yollamışlardı. Bu fotoğrafta duvarda bir pankart görülüyordu. Üzerinde Kızıl Tugayların amblemi ile şu sözler yer alıyordu;

Vur-Kaç!

Hiç Kimse Cezalandırılmaktan Kurtulamaz!

Bir kişiyi cezalandır, Binleri eğit!

Kızıl Tugaylar örgütünü Renato Curcio kurdu. Örgüt hergün İtalya sokaklarında gösteri yapan ve ömürlerinde bir kere bile ne bir torna tezgâhı, ne de bir saban gör-

ra kendisine istikbaldeki İtalya Cumhurbaşkanı gözüyle bakılıyordu. Ama bu kadar değil! Moro İtalyan Burjuvazisinin en iyi denge adamlarından biriydi. Sol partilerin, özellikle Komünist Partisinin artan gücünü hesaba katıyor, İKP'nin onayı alınmadan İtalya'nın içinde bulunduğu buhrandan çıkamayacağına inanıyordu. Bu yüzden Hristiyan Demokrat hükümetin programının içeriği için İKP'nin onayının alınmasını öneriyordu. Giulio Andreotti tarafından yeni kurulan hükümet böyle bir dengeye dayanıyordu ve İtalya tarihinin en büyük parlamenter desteğine sahip hükümet olmuştu. Bu, soğuk savaş günlerinden kalan birçok anti-komünist tabunun yıkılması anlamına da geliyordu. Böyle bir gelişimin mahalli gericilik, ABD emperyalizmi ve NATO çevrelerince nasıl bir endişeyle karşılandığını herkes biliyor.

CIA ile Kızıl Tugaylar arasında doğrudan bir ilişki henüz ispatlanmadığı için ileri sürülmeyebilir. Ama amaçların çakıştığını görmek için çok dikkatli olmaya gerek yok. Başka açılardan yaklaşıyor gibi görünse de her iki taraf, yani emperyalizm ve Kızıl Tugaylar İKP'nin etkinlik ve saygınlığını artmasına karşıdır. Her iki taraf da, bir sağa kayma ile sonuçlanacak olan istikrarsızlığın sürmesini istiyorlar. Kızıl Tugayların tüm dar kafalı maceracılar gibi düşündükleri şu: «Demokrasi yutturmacası sona ersin, ülke açık bir faşist diktatörlük altına girsin, çelişkiler artsın ve ihtilalin koşulları oluşsun!»

Kara Gericiliğin «Kızıl» Müttelikleri

Moro'nun kaçırılması üzerine Hristiyan Demokrat Partinin sağ kanadında oluşan tepkilere bakmak, Kızıl Tugayların kime hizmet ettiklerini anlamaya yetebilir: Bu kanadın lideri de Carolis'tir. Kendisi sık sık Washington'a gider. Varolis, Komünist partiyle tüm ilişkilerin derhal kesilmesini ve İçişleri ile Adalet bakanlarının istifasını istedi. Bu isteği neo-faşist partinin lideri Giorgio Almirante tarafından hemen paylaşıldı. Çünkü bu iki bakan Mussolini'nin mirasçılara bir hayli ter döktürüyorlardı. Benef Hristiyan Demokrat Partinin sağ kanat liderlerinden Mazzotta partinin solundaki partilerle tüm ilişkilerini derhal kesmesini istedi.

İKP yayın organı *Unita*'da verilen bilgilere göre 1978'in ilk üç ayında 913 terörist eylem yapılmıştır. Bu eylemlerde onyediy kişi öldürülmüştür. 577 yere bomba atılmıştır. Bu olaylardan 181'inin sorumluluğunu 95 değişik örgüt üslendiğini açıklamıştır. Bu doksanbeş örgütten yetmişaltısının adı ilk defa duyulmuştur. Faşist örgütlerin eylemleri ise çok azalmıştır. Çünkü «Kızıl» müttelikler nasıl olsa gerekli işleri yapmaktadır. Faşist kadroları tehlikeye atmaya lüzum kalmamaktadır.

Aldo Moro'nun aranışı sırasında Kızıl Tugayların bir hücreci yakalandı. Hücre üyelerinin kompozisyonu çok renkliydi: Üyelerden biri *Giornale di Sicilia* isimli burjuva gazetesinin sahibinin kızı Maria Fiore Ardizzone, İkinci üye Ugo Melchionda Faşist Gençlik Cephesinin eski üyelerinden, Üçüncüsü ise Mao'cu «Marksist-Leninist» yani mahut KP (ML)lerden birinin eski üyesi, adı da Lanfranco Cameliti. Terörizmin ve Mao-culuğun adeta enternasyonal karakterlerin-

(Devamı 14. Sayfada)

Aldo Moro Oldürüldü

Kızıl Tugaylar adını taşıyan teröristler tarafından iki ay kadar önce kaçırılan Aldo Moro'nun cesedi Hristiyan Demokrat Parti Merkezinin yakınlarındaki bir arabada bulundu. Teröristler taleplerinin yerine getirilmemesi üzerine eski başbakanlardan ve Hristiyan Demokrat Parti Ulusal Konseyi Başkanı Aldo Moro'yu öldürmekte tereddüt etmediler.

Olaylar 16 Mart günü Antonio Spiritichio adlı bir çiçekçinin sabahleyin arabasının tüm lastiklerini inmiş bulmasıyla başlamıştı. Antonio ile Aldo Moro'nun ilişkisi neydi? Çiçekçi Antonyo'nun dükkanı Aldo Moro'nun kaçırıldığı noktadaydı. Eğer Antonyo dükkanına vaktinde gelebilseydi tehlikeli bir şahit olabilirdi. Kaçırma planını son derece detaylı bir şekilde planlayan teröristler, çiçekçinin arabasını da ihmal etmemişlerdi.

Tüm kaçırma operasyonu 9.05 ile 9.15 arasında on dikikada olup bitti. Teröristlerden biri çiçekçi dükkanının yanında, hava kuvvetleri üniforması giymiş dört terörist ise kapalı bir barın önünde duruyorlardı. Geri kalanlar beş arabada ve bir motosiklette hazır bulunuyorlardı. Arabalardan biri bir zamanlar Venezüella elçiliğine aitti ve hâlâ diplomatik plaka taşıyordu.

Teröristler Aldo Moro'nun arabasının yolunu bir arabayla kestiler. Muhafızların arabasına açılan ateş sonucunda beş muhafız hemen öldü.

Bir saatten daha kısa bir süre sonra ANSA haber ajansına telefon eden bir şahıs Moro'nun Kızıl Tugaylar adlı örgüt tarafından kaçırıldığını açıkladı.

İtalya'da insan kaçırma olayları çok sık olarak çeşitli amaçlarla yapıyordu. Bunlardan bir bölümü mafya tipinde örgütler tarafından, para için yapılan kaçırılmalardı. Bir diğer bölümü ise faşistler tarafından gerçekleştiriliyordu. Ama son zamanlarda terörist maceracılar sözde devrimci birtakım örgütlerde toplanmaya ve adam kaçırma işlerinde öncülüğü almaya başlamışlardı.

İdeolojik Zorba

memiş şehirli «devrimci» öğrenci kalabalığından taraftarlar bulmakta gecikmedi.

Örgüt'ün Cenova kolu şimdiye kadar şu «eylemleri» gerçekleştirmiş: Savcı yardımcısı Mario Sossi'nin kaçırılması, sonradan serbest bırakılan bir firma genel müdürü, Vincenzo Casabona'nun kaçırılması, Savcı Francesco Coco'nun öldürülmesi, Armatör Piero Costa'nın kaçırılıp 1 milyon üçyüzbin lire karşılığında serbest bırakılması, ve üç kişinin makineli tüfekle taranıp ağır yaralanması. Bu üç kişiden biri İtalyan Komünist Partisi üyesi Carlo Castellano idi.

Kızıl Tugayların ideolojisi tam bir çorba görünümünü veriyor. Bu çorbayı incelediğimizde ana malzeme olarak Mao'nun «Kızıl Kitabını» ve bazı Troçkist motifleri farkedebiliriz. Kızıl Tugayların liderlerinden birinin Panaroma dergisinde yayınlanan raporunda bakın ne söyleniyor:

«Hükümet kâğıttan bir kaplandır.»

1977 Ocağında Kızıl Tugaylar bir «İç İdeolojik Belge» yayınladılar. Bu belge'de Pekin'in mahut anti-Sovyet sloganları, «sosyal-emperyalizm» tezi, «Sovyetler Birliğinin Amerikan emperyalizminden daha tehlikeli olduğu» gibi klişeler yer alıyordu.

Kızıl Tugaylar örgütü benzeri pek çok küçük burjuva terörist örgütler gibi, emperyalizmin ajanlarının içine sızabildiği bir örgüt. Bunun kanıtlanmış örnekleri var. Milan Ziraat Bankasının bombalanmasından sanık olan Alfredo Sestili ifadesinde faşist ulusal Muhafız Ordusunun mensubu olduğunu ve aldığı talimat üzerine Kızıl Tugaylar örgütüne sızdığını itiraf etmiştir. 1974 yazında yakalanan Silvano Girotto ise ilginç bir yaşam öyküsüne sahip. Girotto bir zamanlar papazmış. Sonra nasılsa bir askeri okula öğrenci olarak girmiş. Orada sağlam bir anti-komünist olarak yetişmiş ve sonra da aldığı talimat üzerine Kızıl Tugaylar örgütüne girmiş.

Niçin Aldo Moro?

Moro tüm ülkede sansasyon yaratacak kadar ünlü bir kişiydi. İktidardaki Hristiyan Demokrat partinin lideri olmasının yanısı-

«Devrim kendi yasalarını uygulamış ve devrimci iktidara karşı direnen iş gericiliğin gücünü kırmıştır. 100 kadar ölüye malolan bu olayın sorumlusunun, halkın iktidarına karşı direnme yolunu seçen gericilik olduğu açıktır. Ve devrim bundan böyle de kendini korumak için aynı yola zorlanabilir. Halk güçleri, kendi devrimci iktidarlarını korumak için gerekli bütün araçları kullanacaklardır. Bu onların hakkı ve görevidir. Ama emperyalist propaganda ülkede katliamlardan, 10 binlerce ölüden söz etmekte, Uluslararası Af Örgütünü bu gerici propagandası için bir araç olarak kullanmaktadır. Ne ki artık halklar, çağımızın devrimci mücadele denetimlerinden çıkardıkları derslerden, bu tür propagandaların asılsızlığını biliyorlar. Afganistan halkının muzaffer devrimini kuralamaya emperyalizmin propagandası yetmemektedir.»

27 Nisan 1978 günü Afganistan devrimci - demokratik güçleri bir ayaklanma ile iktidarı ele geçirdi ve Demokratik Halk Partisi öncülüğünde Afgan ilerici güçlerinin hükümetinin kurulduğunu açıkladı. M. Davut Han'ın iktidarına son verilmiş ve gerici güçlerin direnci kırılmıştı. Ülkede hayat kısa sürede normale döndü ve hareket kansız sayılabilecek şekilde başarıya ulaşmış oldu.

Kapitalist dünyanın ajanslarından Afganistan olayları «hükümet darbesi» olarak geçmekteydi. Türkiye'de gerici burjuva basını olaylardan duyduğu «endişe»yi dile getirirken kimi ilerici basın da olayların arkasındaki gerçek sosyal süreçleri kavrayamadığı için, değerlendirmesini «darbe» tanımının ötesine götüremiyordu. Ancak bir kaç gün sonra olayların üstündeki «sis» kalkmaya ve gerçek yüzü görünmeye başladı. Afganistan'da darbe değil bir politik devrim olduğu anlaşıldı ve siyasal tavırlar netleşti. Bu yazı, Afganistan devriminin sınıfsal ve siyasal muhtevasını kısaca göstermeyi ve devrimin muhtemel gelişme perspektifleri üzerinde durmayı amaçlıyor.

Ancak %10 tarıma elverişli olan 635 bin kilometre kare toprak üzerinde 18 milyon insanın yaşadığı Afganistan dünyanın en geri kalmış ülkelerinden biri durumundadır. Ülkede hâlâ daha ilkel tarım ve kapalı köy ekonomisi toplumsal yapıya damgasını vuruyor. Geri feodal ilişkilerin hüküm sürdüğü, sınırlı ekilir toprakların büyük bir bölümünün bir kaç feodal ailenin elinde bulunduğu Afganistan'da, halk korkunç bir yoksulluk içinde yaşayabilmektedir. Nüfusun %8'i tarımla uğraşmaktadır ve sanayi son derece geridir. Halkın çoğunluğunu oluşturan Afganlar yanında ülkede Belüçiler ve Patanlar adlı etnik guruplar yaşamaktadır. Bu halkların %90'ı okuma yazma bilmezler ve kişi başına yıllık gelir 100 doları aşabilmiş değildir. 1972 yılında ülkede yaşanan kıtlık yüzünden bir yılda 100 bin kişinin açlıktan öldüğünü söylemek bile Afganistan'ın ekonomik gerikalmışlığını anlatmaya yeter.

Tarih boyunca çeşitli istilâlara uğrayan Afgan toprakları üzerinde bir Afgan devletinin kurulması 19. yüzyıla rastlar. Aynı dönem, ülkede İngiliz sömürgecilerinin ve feodal çarlık yönetiminin egemenlik kurmak için yoğun çaba gösterdikleri bir dönemdir. Afganistan'ın İngiliz sömürgeciliğine karşı verdiği mücadele 1921'de bağımsızlığın elde edilmesiyle ve Afgan kiralığının kurulmasıyla sonuçlanır.

Afganistan halkının sömürgecilğe ve emperyalizme karşı verdiği mücadelenin tarihi bakımdan ilginç ve değişik bir karakteri vardır ve bu karakter Afganistan'ın yakın siyasal tarihine de damgasını vurmuştur. Genel geçerli kuralın istisnası olarak 1880 yıllarından bu yana, yani Gandmak anlaşmasını izleyen on yıllar boyunca Afganistan feodalleri sömürgecilğe ve emperyalizme karşı bağımsızlık mücadelesinin içinde yer almışlardır. Kendisi

gerici bir sınıf olmakla birlikte feodalitenin bağımsızlık mücadelesinde yer alan bu istisnai durumunu işçi sınıfı bilimi, «ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı» açısından değerlendirmiş ve şöyle demiştir:

«Afganistan'ın bağımsızlığı için Afgan Emirinin verdiği mücadele, Emir'in ve onunla birlik olanların monarşi yanlısı görüşlerine rağmen objektif olarak devrimci bir mücadeledir, çünkü bu mücadele emperyalizmi zayıflatmakta, bölmekte ve ayğını kaydırmaktadır.»

Afganistan'da yaşanan bu istisnai sürecin uzantısı olarak ilk Afgan kralı Emanullah Han ülkede reformlara girişti. Özellikle toprak reformuna ilişkin girişimler gericileri tedirgin etti. Gericiler Emanullah'ı devirerek yerine amcası Nadir Şah'ı geçirdiler. Ama onun da izlediği yol reformcu yoldu ve 1933 yılında suikastle öldürüldü.

Monarşik yönetimin reformcu doğrultusunu Afganistan tarihinin daha sonraki dönemlerinde de izlemek mümkündür. 27 Nisan Devrimi ile iktidardan uzaklaştırılan Muhammet Davut Han da, amcası Zahir Şah'ı devirerek 1973 yılında iktidara gelmişti. Kendisi kraliyet ailesindendi ve ülkenin siyasal yaşamında 1953 yıllarından bu yana önemli bir rol oynamıştı. 1973 yılında krallığı devirip cumhuriyet ilân ettikten sonra izlediği yol ülkede reform hareketlerine girişmek ve toprak reformunu gerçekleştirmektir. Ancak işin başında, toprak mülkiyetini kiraç arazilerde 40, sulak arazilerde 20 hektarla sınırlamak gibi ileri bir dönüşümü savunan M. Davut Han feodallerin baskıları karşısında geri adım atmak ve teslim olmak zorunda kaldı. Reformcu hattını koruyamadığı gibi, ülkede gittikçe şiddetlenen sınıf mücadelesinde gericiliğin saflarında yer aldı ve Afganistan devrimci ve demokratik güçlerinin karşısına geçti. 1973 sonrası yıllar, gericilikle devrimci güçlerin arasında geçen yoğun mücadeleler dönemi oldu. Sovyetler Birliği ile ku-

● Yeni yönetim işçi sınıfından ve tüm ezilen halktan yana bir politika güdecektir.

● Afganistan Devrimi kendi koşullarına uygun bir yol izleyecektir.

● Gerçekleştirilen eylem bir hükümet darbesi değildir, çünkü Demokratik Halk Partisi iki yıldır böyle bir değişikliğin hazırlığı içindeydi. Ve devrimi gerçekleştiren silâhlı güçlere komuta eden subaylar birer darbeci olmayıp, uzun zamandan beri Demokratik Halk Partisi tarafından eğitilmekteydiler.

● Bundan böyle, işçilerin ve köylülerin, kendi Partileri olan Demokratik Halk Partisi aracılığıyla kendi iktidarları dönemi başlamış bulunmaktadır.

● Ülkenin kalkınması devletin öncülüğünde gerçekleştirilecek ve öncelikle toprak reformu yapılacaktır.

● Batılı ülkelerle düşmanlık ilişkileri içine girilmeyecek, yeni iktidarın dostları bizim dostlarımız olacaktır.

● Yeni hükümet ilerici-demokratik bir hükümettir. Halkın çıkarları doğrultusunda çalışacak siyasal partilerin faaliyetleri serbest olacaktır. Tarihi belli olmamakla birlikte ileride seçimlere gidilecektir.

DEVİRİMİN DÜNYADAKİ YANKILARI

Afganistan devrimi karşısında çeşitli ülkelerin aldıkları tavırlar, halkların, kurtuluş doğrultusunda attıkları adımlar karşısında şimdiye kadar alınan tavırlardan farklı olmadı. Dünyanın tüm devrimci güçleri ve halklar Afganistan Devrimini sempatiyle karşılar ve desteklerken emperyalistler ve gericiler kervanı endişe ve korkularını dile getirdi. Bu kervanın değişmez müttefiki olan Maocu Çin yönetiminin tutumu da farklı olmadı. Devrimi «soğuk» karşıladı.

Afganistan'da iktidarın devrimci halk güçlerinin eline geçmesi en başta emperyalistleri ve onun

Afganistan halkı devrimini zafere ulaştıracaktır

rulan dostluk ve ekonomik işbirliği bağlarına, dünya sosyalist sistemine sempati duyan bağlantısız dış politikaya rağmen iktidarın sınıf yapısı değişmediği için M. Davut Han yönetimi zamanla gerici bir konuma kaymaktan kendini kurtaramadı. Ülkede ilerici - devrimci güçler üzerinde baskılar başladı. Afganistan'ın iki ilerici partisi olan Demokratik Halk Partisi ve İstikbal Partisi kapatılarak yasa dışı ilân edildi. Bir çok devrimci önder tutuklandı, kimileri de öldürüldü.

Ancak Afganistan'ın ilerici siyasal güçleri 1973 yıllarından bu yana geçen süre içinde elde ettikleri deney ve örgütlenme güçlerini baskılar ve yasaklamalar karşısında kaybedecek geriliği çoktan aşmış bulunuyorlardı. Onlar, gerçek kurtuluşun ancak iktidarın sınıfsal yapısının değiştirilmesiyle mümkün olacağını, bunun için ilerici halk güçlerinin devrimci iktidarının kurulması gerektiğini biliyorlardı. Hazırlıkları bu doğrultuydu. Şartların olgunlaştığı bir zamanda 27 Nisan'da bir ayaklanma ile iktidarı ele geçirdiler ve halkın kendi yazgısını kendi elleriyle çizeceği dönem başladı.

27 Nisan'da Afganistan'da ilerici - devrimci halk güçlerinin iktidarı ele geçirmesi bir askerî darbe olmadı. Olmadı çünkü her şeyden önce iktidarın sınıf kimliği değişmiş bulunuyordu. Artık iktidar, kral soyunun elinden, feodal soyluların elinden çıkmış ve devrimci halk güçlerinin eline geçmişti. Ve bu, bir darbe değil, politik bir devrim olmuştu çünkü, iktidarı ele geçiren güçlerin içinde olan subaylar Demokratik Halk Partisinin taraftarlarıydılar ve yıllardan beri bu parti devrimin hazırlıklarını sürdürüyordu. Ve nihayet iktidar artık şu ya da bu reformcu zümrenin değil, sosyal kurtuluş yolunda ilerlemeye kararlı olan devrimci siyasal güçlerin eline geçmiş bulunmaktaydı.

Kurulan sivil hükümetin başına Demokratik Halk Partisi'nin başkanı Nur Muhammed Taraki geçti. Taraki, Kabil radyosundan yaptığı konuşmalarda ve düzenlediği basın toplantısında devrimin amaçlarını ve izleyeceği yolu formüle ediyordu. Şöyle deniyordu:

bölgedeki maşaları olan gerici rejimleri korkuttu. Güney Asyanın bağrında devrimci bir iktidarın boy atması işlerine gelmedi. İran ve Pakistan gibi faşist yönetimler korkularını gizlemediler ve ABD emperyalizmine serzenişte bulunarak kendi «güven liklerinin» korunmasına dair güvence istediler. Bu gerici taleplerinin bir gerekçesi olmalıydı ve bunun için de yoğun bir anti-komünizm kampanyası başlattılar. Ancak iş işten geçmişti. Devrimin politik başarısı gerçekleşmiş, iş gericiliğin direnci kırılmış, Kabil caddelerinde tankların namluları çiçeklerle donatılmıştı. Emperyalizmin ve gericiliğin, Afganistan üzerine olan hesaplarını ertelemekten başka çaresi kalmıyordu.

Yeni yönetimi ilk tanıyan ülke Sovyetler Birliği oldu, ikinci ülke ise Küba, ardından Hindistan, Çekoslovakya, Bulgaristan, Polonya devrimci iktidarı tanıdılar. Vietnam, Güney Yemen Demokratik Halk Cumhuriyeti de yeni yönetimi tanıdıklarını bildirdiler ve başarı dileklerini ilettiler. Afganistan halkının yandaşları hızla çoğaldıkça artık devrime karşı olanlara da boyun eğmek düşüyordu. ABD, İran, Pakistan, Çin yeni yönetimi tanıdıklarını açıkladılar. Ancak, gerici anti-komünist propagandalarını yoğunlaştırdılar ve sürdürüyorlar.

Emperyalist basın ve Maoculuğun Türkiye'deki uzantısı gerici kalemler Afganistan Devrimi'ni KGB'nin düzenlediğini yaymaya çalışıyorlar. Onlar böylece CIA'yı aklamaya ve bu kanlı örgütün gerçek yüzünü maskeleymeye çalışmaktadırlar. «Sovyet yayımları siyaseti»ne (!) dikkatleri çekerek Türkiye'deki gericileri ve İran, Pakistan gibi faşist yönetimleri uyarıyorlar.

Afganistan devrimci-demokratik iktidarının bölge halklarının güvenliğini tehdit etmediği ve etmeyeceği bellidir. Asıl olarak Afganistan emekçi halkının ve onun devrimci iktidarının güvenliğini bölgedeki gerici rejimler, özellikle ABD emperyalizminin maşası İran Şah'ı ve Pakistan faşist yönetimi tehdit etmektedir. Nitekim daha şimdiden gerici mihraklar İran'ı ve Pakistan'ı ilerici Afganistan

(Devamı 14. Sayfada)

Fakat tam bu dönemde, sosyal demokrasinin anti - demokratik girişimleri de birbiri peşisıra sökün etmeye başladı.

Bu durumda, anti-faşist mücadelenin asli sahibi olan işçi sınıfı ve diğer emekçi halk güçleri, bir yandan faşizme karşı mücadeleye devam ederken, öte yandan sosyal demokrat iktidar eliyle getirilen yeni anti - demokratik girişimlere karşı da mücadele göreviyle karşı karşıyadılar. Sadece bu kadarla da değil, emekçi kitleler, acil taleplerinin gerçekleşmesi doğrultusunda mücadelelerini güçlendirmek ödevinin eşiğindedirler.

Sosyal demokrat hükümet bir yandan zam üstüne zam getirirken ve bunca yüksek fiat artışlarından sonra, %50-100 arasında yeni zamalara hazırlanırken, öte yandan mevcut anti - demokratik uygulamalara ve yasalara yenilerini eklemek politikasına yöneliyor.

Geçtiğimiz haftalarda bu dergi sayfalarında hükümetin yeni anti - demokratik tasarılarını eleştirmiştik. Bilindiği gibi, CHP iktidarının ilk döneminde demokratikleşme sürecine aykırı tutumlarının başlıcaları şunlar olmuştur:

- Faşist saldırganlığın yerli kaynağı Kontrgerilla ve benzeri örgütlerin üzerine gidilmiş, mesele hasıraltı edilmiştir.
- Eğitim Enstitülerine MC zamanında kanunsuz şekilde onbinlerce öğrencinin kaydedilmesine yolaçan uygulamalar hakkında Danıştay'ın verdiği kararlar tıpkı MC iktidarındaki gibi rafa kaldırılmış ve gericiliğe, faşizme ödün verilmiştir.
- Eskiden beri her alanda süregelen anti - demokratik uygulamalardan vazgeçilmemiş, CHP halka bu konuda da verdiği vaadi tutmamıştır.
- CHP yürürlükteki anti - demokratik yasa ve mevzuatta en ufak bir değişiklik yapma girişiminde bile bulunmamıştır.

Mevcut anti - demokratik yasa ve mevzuatı kaldırmak şöyle dursun, son haftalarda CHP iktidarı bunlara yenilerini ilâve etmek girişimlerini başlatmıştır.

İHTİSAS MAHKEMELERİ

CHP iktidarının tasarlayarak gündeme getirdiği en önemli anti - demokratik adımlardan bir tanesi politik amaçlı ihtisas mahkemeleridir. Bu tasarıya göre, her ilde bir **Ağır Ceza Mahkemesi**, siyasî «suçlara» bakmakla görevli kılınacak. Adalet Bakanı, böylelikle, siyasî davaların adli kovuşturma ve yargılanma işlemlerinin hızlanacağını söylemiştir.

Ihtisas Mahkemeleri, hem siyasal hem de hukukî bakımdan anti - demokratiktir. Kimi ilerici, bu mahkemelerin faşistlere karşı kurulacağı ham hayali ile bu konuda susmuşlar ve neden sonra sadece İstanbul Barosu bu niyete karşı çıkmıştır. Oysa soruna bilimsel ve sınıfsal açıdan bakmak gerekir. Bugünkü mevcut üstyapı aygıtı burjuvazinin baskı mekanizmasıdır. Bu nedenle sözkonusu aygıtın bir bölümünü oluşturan yargı organının politik amaçlı ihtisas mahkemeleri ile donatılması, gerçekte burjuvaziye karşı mücadele eden işçi sınıfının ve emekçi halk hareketinin üzerindeki baskının şiddetlendirilmesi demektir. Bu karar devrimci bir iktidarın gericilere karşı aldığı bir tedbir değildir. Çünkü iktidarda olan, siyasî üstyapı aygıtını kontrol eden tekelleri sermayedir. Sorunun esas siyasal yanı budur. Bu nitelikte bir iktidarın faşizme karşı etkin bir mücadele veremeyeceği de, işçi sınıfı politik hareketinin başından beri gösterdiği bir gerçekliktir. İhtisas Mahkemelerinin faşistleri yargılayacağını söyleyip, gerçekte emek-

çi halk üzerindeki baskıyı arttırmak çabaları, «sol gösterip, sağ vurmak» Bir kısım ilerici çevrelerin gözlerini bağlamış olan CHP takipçiliği ve CHP miti onların da bu oyuna gelmelerine yol açmaktadır.

Sorunun siyasal yanından başka hukuksal

yanı da vardır. Siyasî mahkemeler, demokratik hukuk ilkelerine aykırıdır. Bu mahkemelerin yargıç ve savcılarının hükümet tarafından değil de, Yüksek Hakimler ve Savcılar Kurulları tarafından atanması, biçimsel bir sorundur. Esas önemli olan ve asıl anti - demokratik nitelik taşıyan nokta, **politik amaçlı yargı organları kurmaktır**. Siyasî özgürlüklerden yana olduğunu söyleyen CHP, siyasî amaçlı mahkemeler kurma «gereğini» duymakla, siyasal davaların daha çabuk sonuçlanmasını, yani cezalandırma işleminin hızlanmasını öngörmektedir. Amaç, istenmeyen siyasetler üzerine yeni yasaklar kurmak olunca, bu mahkemelerin yargıçları ister Yüksek Hakimler Kurulu tarafından atansın, isterse hükümet tarafından seçilsin, bu aradaki fark birinci derecede önem taşımaz. İstenmeyen siyasetlere karşı bir burjuva iktidarının özel politik amaçlı mahkemeler kurması, burjuva demokrasisine ve burjuva demokratik hukuk ilkelerine bile aykırıdır. Ve bu istenmeyen siyasetlerin, işçi sınıfı ve diğer ilerici halk siyasetleri olduğu açıktır.

141 - 142'NİN ŞİDDETLENDİRİLMESİ

CHP iktidarının heveslendiği diğer anti - demokratik yasal değişikliklerden birisi de 141-142'yi şiddetlendirmektir. Faşist Mussolini İtalya'sından alınmış 141 ve 142. maddelere karşı olduğunu ileri süren CHP, iktidara geldikten sonra, bu maddeleri kaldırmak yolunda en ufak bir girişimde bulunmadığı gibi, söz konusu maddelerin kapsamına giren fiillerin askerî birliklerde veya askerî kişiler tarafından işlenmesi halinde, öngörülen ceza müeyyideyi bugünkünden daha da arttırmak planı gütmektedir. Zaten söz konusu faşist ceza maddeleri, askerî kişiler veya askerî birlikler için bu cezaları sivillerden yüksek öngörmüştür. Bununla da yetinmeyip, sözkonusu cezaları daha da arttırmak, 141-142'yi kaldırmak şöyle dursun, onu şimdiki nazaran ağırlaştırmaktan başka birşey değildir.

VALİLERİN YETKİLERİNİN ARTTIRILMASI

Hükümetin yeni anti - demokratik girişimlerinden bir başkası valiliklerin yetkilerini arttırmak olmuştur.

Hükümetin, valiliklerle çıkardığı genelgelerle yerel mülkî amirlere tanıdığı yetkiler, iktidarın yeni bir anti - demokratik adımı olmuştur. Mülkî amirlere tanıdığı yetkiler, anti - demokratik nitelik taşımaktadır. Her ne kadar, Başbakan Ecevit, geçen hafta bu konudaki genelgeleri «yönetim mekanizmasındaki aşırı merkeziyetçiliğin azaltılması» diye yorumlamışsa da, gerçekte sözkonusu karar burjuva baskı mekanizmasının güçlendirilmesinden başka birşey değildir. Siyasî iktidar, bu genelgelerle, birtakım bürokratik işlemleri gerçekte demokratikleşme doğrultusunda değil, tersine, siyasî baskı aygıtının daha iyi işlemesi ve işletilmesi yönünde kaldırmaktadır. Bu nedenle, kimi ilerici yazarların bu genelgeleri «faşistlere karşı» yorumlayarak susmaları bönce bir tutumdur. Çünkü, valilerin yetkilerinin artırılması, merkezî bürokratik üstyapı aygıtının merkezî karakterini ve baskı niteliğini daha da şiddetlendirmektedir.

Yeni Anti-Demokratik Hazırlanan Demokratik Direnc

Bu nedenle burjuvazinin merkezî siyasal baskısının alt kademelerde daha rahat uygulanabilmesi için mülkî amirler yeni yetkilerle donatılmaktadır.

Geçenlerde Kars'da meydana gelen olaylarda vali 24 saat sokağa çıkma yasağı koyarak onbinlerce yurttaşın özgürlüğüne pervasızca müdahale ettiği zaman, daha bu genelgeler yayınlanmamıştı. Yani, valilikler, eski «yetkisiz» durumlarında bile ancak faşist ve diğer anti - demokratik rejimlerde görülebilecek kısıtlamalara başvurma yetkilerine sahiptiler. Gene valiler, bir emirle, yüzbinlerce üyesi olan bir demokratik meslek kuruluşunu, ya da bir gençlik örgütünü, veya onların şubelerini kapatabiliyorlardı. İşte bütün bu anti - demokratik yetkilere sahip olan valiliklerin, o yetkileri de az görülmüş ve yerel mülkî idarecilere yeni yeni anti - demokratik yetkiler verilmiştir.

SADECE MİLLİ GÜVENLİK KURULU'NUN İSTEKLERİ Mİ?

Yukarıda sıraladığımız anti - demokratik isteklerin Millî Güvenlik Kurulu tarafından öngörüldüğü bildirilmektedir. Ama sözkonusu anti - demokratik öneriler, hiç kuşkusuz, tek başına MGK'nun kararlarından çıkmış değildir. Çünkü bu tedbirler, egemen güçlerin ve gericiliğin uzun yıllardır arzuladıkları anti - demokratik amaçların, sosyal demokrat «yaldızla» kılıflanmasından başka türlü yorumlanamaz. Öte yandan, bir kısım akli evvel CHP'liler yeni anti - demokratik girişimlerden sosyal demokrasiyi tenzih etmek için, bu önerileri Millî Güvenlik Kurulu'nun dayattığını ileri sürerek, sözümona CHP'yi aklamaktadırlar. Gerçi Millî Güvenlik Kurulu'nun 27 Nisan tarihli toplantısında bu istekleri getirdiği bilinmektedir. Fakat bu istekler, aynı akşam 8 saati aşkın bir toplantı yapan Bakanlar Kurulunda görüşülmüş ve hemen ardından birer ikişer kotarılmaya başlanmıştır. Valiliklere giden genelgeyi, Mehmet Can'ın ihtisas mahkemeleri açıklaması izlemiş, daha sonra da İçişleri Bakanı, özünde POL-DER'i kapatmayı hedef alan beyanatını vermiştir.

Şu halde yeni anti - demokratik adımları CHP'den soyutlamak olanaksızdır. Çünkü CHP

yönetimi, bugün tekeli sermayenin iktidarını temsil etmektedir ve onun doğrultusunda davranmaktadır.

Buna rağmen, gerek Millî Güvenlik Kurulunun anti - demokratik önerilerini görmek, gerekse CHP iktidarının onunla nasıl uyum içinde olduğunu anlamak için, Millî Güvenlik Kurulu'nun tavsiyelerini hatırlamakta yarar var.

DOĞUDA BASKI ARTTIRILYOR

«Etkili ve yetkili» çevrelerden iyi haber alan kaynaklardan olan Tercüman Gazetesinin 6 Mayıs günü verdiği haber, mevcut anti - demokratik adımlara ilâveten, Doğu Anadolu'da baskıların artacağına işaret etti.

Haberde şöyle denilmekteydi:

*** «Doğu Anadolu Bölgesinde 12 il ve bazı illerde "geniş güvenlik tedbirleri" alınmaya

«İhtisas Mahkemeleri hem siyasal, hem de hukuki bakımdan anti - demokratiktir. Kimi ilerici, bu mahkemelerin faşistlere karşı kurulacağı ham hayali ile bu konuda susmuşlar ve neden sonra İstanbul Barosu bu niyete karşı çıkmıştır. Oysa soruna bilimsel ve sınıfsal açıdan bakmak gerekir. Bugünkü mevcut üstyapı aygıtı burjuvazinin baskı mekanizmasıdır. Bu nedenle aygıtın bir bölümünü oluşturan yargı organının politik amaçlı İhtisas Mahkemeleri ile donatılması, gerçekte burjuvaziye karşı mücadele eden işçi sınıfının ve emekçi halk hareketinin üzerindeki baskının şiddetlendirilmesi demektir.»

4 — POL-DER

5 — POL-BİR

Konu hakkında birkaç bakanın «Daha ne duruyoruz, bu dernekleri kapatalım» demesinden sonra Başbakan Ecevit de konuşma ve «Asayişin temininde birinci derecede sorumluluk du-

nı söyleyerek, işçi taleplerini aşırı bulduğunu söylemiş şayet bu talepler önlenmezse, devletin batacağını sözlerine eklemiştir.

İşte sosyal demokrasi dilinin altındaki asıl baklayı çıkarmıştır. Bilindiği gibi, tekeli sermayenin CHP'yi tercih eden kesimlerinin, bir CHP iktidarından, her şeyden önce ücret artışlarını durdurmayı, işçi sınıfının ekonomik mücadelesini yavaşlatmayı beklediğini ve istediğini yıllar yılı, defalarca ve defalarca dile getirmiştik. Bugünkü hükümet kurulurken de, tekeli burjuvazinin niçin bu hükümeti MC'ye alternatif olarak görüp, işbaşına getirdiğini söylerken, gene her şeyden fazla bu noktanın altını çizmiştik.

Yıllardır yazdığımız ve vurguladığımız noktanın bir spekülasyon olmadığı. Ecevit'in son sözleriyle kanıtlanmıştır. Ve Sosyal Demokrat Hükümet, nihayet tekeli burjuvazinin kendisinden en fazla istediği görevi yerine getirmek için harekete geçmiştir.

Ecevit'in işçi ücretlerini dondurmaya, toplu sözleşmeleri kısıtlamaya ve ekonomik mücadeleyi önlemeye hedef alan bu sözleri, bizim için hiç de şaşırtıcı olmayan, fakat son derece olumsuz bir çıkıştır ve sosyal demokrasinin meşrebine uygundur. Ne var ki, sosyal demokrasi, ekonomik mücadeleyi çeşitli yollardan önleme, işçi ücretlerini dondurma veya işçi taleplerini kısma yolundaki girişimleri karşısında, her şeyden önce ve herkesten fazla işçi sınıfının sınıf güçlerini bulacaktır.

Geçtiğimiz aylarda bazı bakanlar direkt veya dolaylı biçimde ücret artışlarından yakınmışlardı. Bu yakınmalara karşı işçi sınıfının cevabını o sıralarda dile getirmiştik. Ecevit'in konuyla ilgili sözleri ise, bu yolda birtakım «önlemlerin» geleceğine işaret eder.

Ve «önlemlerin» geleceği varsa, göreceği de vardır.

DEMOKRATİK MÜCADELEYİ GÜÇLENDİRELİM

Başındanberi demokrasi mücadelesinin de öncü gücünün işçi sınıfı politik hareketi olduğunu söylemiş ve sosyal demokrasiye bağlanan kimi kuyrukçu umutları sürekli olarak eleştirmiştik. Demokratikleşme sürecinde sosyal demokrasinin yerini abartan, ona büyük misyonlar vehmederek, yıllar yılı CHP peşinde giden ve tüm bunları sosyalizm, hatta komünizm adına yaptığını iddia eden siyasetleri sürekli olarak eleştirmiştik. Gene bu hükümet kurulurken, bugün, sosyal demokrasi tarafından işçi sınıfının ve tüm devrimci - ilerici güçlerin karşısına konulan engelleri o zamandan görerek, demokratik mücadelenin yavaşlamayacağını, ikinci plana düşmeyeceğini, tersine artması ve güçlendirilmesi gerektiğini belirtmiştik. Bir başka deyimle, bugün olanlar, dünden belliydi. Gene bu hükümet kurulurken önemle vurguladığımız noktalardan birisi emekçi kitlelerin belli bir bekleme ve dola-

(Devamı 14. Sayfada)

zırlıklar Halk Güçlerinin ini Aşamayacaktır

başlanmıştır. «Hassa bölgeler» olarak adlandırılan bu iller, bir nevi asker kontrolünde olacaktır.

Muhtemel olayları önlemek üzere jandarma ve ordu birlikleri ile takviye edilmesi planlanan ve güvenlik kuvvetleri sevkine başlanan 12 il şunlardır:

Gaziantep, Urfa, Diyarbakır, Mardin, Siirt, Hakkâri, Kars, Ağrı, Erzincan, Elâzığ, Malatya, Kahramanmaraş.

Bunlara ek olarak Siverek, Viranşehir, Iğdır gibi bazı illerde de aynı şekilde güvenlik tedbirleri alınacaktır.

Bu bölgelerin sıkı bir kontrol altında tutulması, Millî Güvenlik Kurulu müzakereleri sırasında hükümete tavsiye edilmiştir. Millî Güvenlik Kurulu'na gelen raporlarda bu illerde etnik gruplaşmalar bulunduğu, bölücülük hareketlerinin tahrik edildiği, heran olay çıkabileceği belirtilmiştir. Bakanlar Kurulu'nun son toplantısında «hassas 12 ilde her türlü güvenlik tedbirinin alınması» kararlaştırılmış ve önce jandarma birlikleri bu bölgelere gönderilmiştir. Hükümetin bu bölgede sıkıyönetim ilânından yana olmadığı ancak bölgeyi «asker kontrolünde tutacağı» bildirilmiştir. İhtisas mahkemeleri de öncelikle bu illerde kurulacaktır.» ***

DEMOKRAT ÖRGÜTLENMEYE BASKI

Amaçlanan yeni anti - demokratik tedbirler arasında, «istenmeyen» bazı dernekler başta olmak üzere, demokratik kitle örgütlenmesinin baskı altına alınması gelmekteydi. Ve bu derneklerin başında da TÖB-DER ve POL-DER bulunuyordu. Tercüman'ın sözkonusu haberi şöyle devam ediyor:

*** «Millî Güvenlik Kurulu'nun tavsiye kararları arasında «politika ile uğraşan derneklerin anarşik olaylardaki rolü ve etkisi» de bulunmaktadır. Bu konu Bakanlar Kurulu'nun son toplantısında ele alınmış ve öncelikle 5 derneğin kapatılması hususu görüşülmüştür. Bu dernekler şunlardır:

- 1 — TÖB-DER,
- 2 — ÜLKÜ BİR,
- 3 — POLENS,

rumunda bulunan polis teşkilâtımız maalesef ikiye bölünmüştür. Bunu düzeltmemiz şarttır. Hukukçu arkadaşlarımızın getireceği önerileri bekliyorum. Hükümet olarak kapatma yetkimizi ve konu hakkında neler yapılabileceğini inceleyeceğim» demiştir.

Bakanlar Kurulu, yeni açılan polis kadrolarına, askerliğini komando ve jandarma olarak yapanların öncelikle alınmasını kararlaştırmıştır. Bu konuda «öncelik önceliği» de, lise mezunu olanlara uygulanacaktır.» ***

Tercüman'ın bu haberi 6 Mayıs Cumartesi günü yayınlanmıştı. Ertesi gün, İçişleri Bakanı İrfan Özyayınlı, «polis teşkilâtının siyasal amaçlarla bölünmesine yol açan derneklerin kapatılması için gerekli yasal çarelerin araştırıldığını» söyledi. Görüldüğü gibi, Tercüman'ın haberi, bir gazetecilik balonu değildi ve doğru bir istihbarata dayanmaktaydı.

Kapatılması talep edilen dernekler arasında bir-iki faşist örgütün olması sadece bir paravandır ve göstermelik karakter taşır. Burada esas hedef TÖB-DER ve POL-DER'dir.

Tercüman'ın haberinden de anlaşıldığına göre, İçişleri Bakanı'nın POL-DER hakkında söyledikleri, sadece kendisinin değil, Ecevit başta olmak üzere kabinenin görüşüdür. Bu konuda bir noktayı hatırlatmakta yarar görüyoruz. POL-DER demokratik bir meslek örgütüdür. Polislerin ekonomik - demokratik haklarını savunmaktadır. Polislerin demokratik örgütlenmesini önlemek, Ecevit'in pek sözünü ettiği hangi «özgür-lükçü demokrasi» ile bağdaşır. Örneğin batı ülkelerinde böyle bir yasak var mıdır? Daha da ötesi, CHP genel başkanı Ecevit, kendi sosyal demokrasi anlayışı içinde İsveç sosyal demokrasisine özel bir önem verir. İsveç'te polislerin ve subayların, bırakınız demokratik örgütlenmesini yasaklamayı, bu zümrelerin grev yapma hakkı bile vardır.

İŞÇİ ÜCRETLERİNİN DONDURULMASI

Bütün bu anti - demokratik yönelimlere ilâve olarak, Başbakan Ecevit geçen hafta Almanya'ya gitmeden önce verdiği demeçte, Türkiye'

Fakat tam bu dönemde, sosyal demokrasi- de işçi ücretlerinin «astronomik ölçüde» arttığı-



İRAN SİYASİ TUTUKLULAR GÜNÜ

HİSROV RUZBEH'İN ANISI
YAŞIYOR

Türkiye, 11.5.1978

Bugün İran'ın ulusal kahramanı Hisrov Buzbeh'in cellat Şah rejimi tarafından şehit edildiği gündür. Hisrov Ruzbeh, 1953 CIA darbesinden sonra mücadelesinden geri dönmeyip amacına, partisine ve halkına ihanet etmediği için hunharca öldürülmüştür. Dolayısıyla bugün, İran siyasi tutuklular günü olarak anılıyor.

Bugün, İran'da yüzünü aşkın siyasi tutuklu var. Ve her geçen gün bunların sayısı artmaktadır. Tutuklular arasında İran'ın tüm sınıflarından insanlar bulunmaktadır: İşçi, yazar, ozan, öğretmen, memur, küçük esnaf vs. İran'da emekçi sınıflarının üyelerinin hiçbir hayat garantisi yoktur. Onlar, evinde, sokakta, işyerinde, yatakta öldürülüp yokedildikleri gibi, hapisanelerde de güvencelerden mahrumdurlar. Tek kelimeyle; İran'da insan haklarının *i'sinden* söz etmek mümkün değildir. Buna rağmen Carter gibi riyakâr yüzlü bir politikacı, insan haklarından gerine gerine lâf edebilmektedir.

Ülkemizdeki siyasi tutukluların bir kısmı uzun yıllardan beri hunhar rejimin hapisanelerinde çürütülmektedir. Buna örnek olarak, Sefer Cehremani 31, A. Umumi, E. Begerzade, A. Haceri, T. Keymenes, R. Seltuki 23 yıldır hapsedirler vs. Ayrıca birçok tutuklunun mahkumiyet süreleri bittiği halde serbest bırakılmamaktadır. Bunların sayısı 600'ü aşkındır.

İran'ın işçileri, köylüleri, gençliği ve öğrenci gençliğinin yanı sıra ilerici ozanlar, yazarlar, bilim ve gerçek din adamları Şah diktatörlüğünün hunhar baskıları altında eziliyor ve bunların suçu sadece adaletsizliğe, diktatörlüğe karşı direnmektir. Onlar, yazıları, şiirleri, resimleri ve şarkıları ile İran halklarının meşru haklarını savunuyorlar.

İran'da bilinen akılalmaz işkence, terör, baskı ve sansüre rağmen, halkımızın bilinçlenmesinin önü alnamıyor, aksine bilinçli mücadele azmimiz daha da biliniyor. Geçen bir yıl içinde yapılan işçi grevlerinin yanı sıra, öğrencilerin ve bütün kesimlerin katıldığı büyük kitlesel protestoların yapıldığı görüyoruz.

Çeşitli demokrat, sayın şahsiyetlerin yayınladıkları hükümet aleyhtarı açık mektuplar, yazar ve hukukçuların yayınladıkları bildirimler, açık teröre rağmen salon toplantılarının yapıldığını görüyoruz. Bunlar toplumsal muhalefetin yükseldiğini ve mücadelenin günümüz koşullarında bile genişlediğinin kanıtlarıdır. Son bir yıl içinde yapılan ve tüm İran'ın kentlerini içine alan gösterilerde, atılan sloganlar (*Ya Özgürlük, Ya Ölüm / Kahrolsun Amerikan Emperyalizmi / CENTO'ya, İkili Anlaşmalara Son / ŞAH'a Ölüm / Anayasa Uygulanmalıdır*) halkımızın sınıfsal bakımdan bilinçlendiğinin bir göstergesidir.

Bu gösterilerin ilki GOM şehrinde yapıldı. SAVAK ve polislerin göstericilere ateş açması sonucu 100'den fazla kişi öldü. Bu olayı protesto için Tahran'da ve daha sonra Tebriz'de yeniden gösteriler yapıldı. Bu gösteriye toplumun tüm muhalifleri ile birlikte çevre köylerden gelen çok sayıda köylü de katılmıştır. Bu gösteri aynı zamanda İran TUDET Partisinin yıllardır savunduğu ve bizim de benimsediğimiz bir *ortak cephenin* oluşturulmasının gereğini kanıtıyor. (Bütün muhalif grupların katılacağı, Şah'ın devrilmesi ve İran'da demokratik düzenin kurulma sloganı altında eylem ve mücadele birliği)

Tebriz gösterisi üç gün devam etmiş, savunmasız halk, tank ve zırhlı araçlar karşısında üç gün dayanabilmiştir. İran'da bir günlük Tebriz şehitleri için genel grev ilân edilmiş, bu grev İran'ın en küçük kentlerinde de uygulanarak, bütün işyeri, dükkan vs. kapalı kalarak, yapılan hükümet aleyhtarı gösterilerde halk, haklı isteklerini dile getirmiştir. SAVAK ve polisle çatışmalar yine durmamıştır. Bu olaylarda da öldürülen ve tutuklananlar vardır. Son tutuklananların sayısı kesinlikle bilinmemektedir. Kurban bayramından bu yana 3000 ölü ve onbinlerce tutuklu, onbinlerce yaralı, hem halkımızın yükselen mücadelesini göstermekte, hem de Şah'ın zaafının açık bir belirtisi olmaktadır.

Bu mücadelenin başka bir şekli de

Türkiye'de devam etmektedir. Türkiye'de de, bağımsızlık, özgürlük, demokrasi, barış ve sosyalizmden yana olan devrimciler kurşunlanarak öldürülmektedir. Şiddet ve terör hareketi artırılmaktadır. Biz İran ve Türkiye'de olanları birbirinden ayrı görmüyoruz. Özellikle günümüzde güçler dengesinin özgürlük, barış ve demokrasiden yana değişmesi, başta ABD emperyalizmi olmak üzere bütün emperyalistleri telâşa düşürmüştür. İran'da ve Türkiye'de meydana gelen olaylar bu telâşın göstergeleridir.

Emperyalizmin bekçisi ve bölgemizde emperyalizmin jandarması ve İsrail siyonistlerinin sağ kolu olan faşist Şah rejimi özü itibarıyla yalnız İran halklarının düşmanı değil; aynı zamanda bölgedeki özgürlük, bağımsızlık, barış ve ilerleme isteyen halkların da düşmanıdır. Bunu pratikte Dofar'da ve komşumuz Irak'a karşı giriştiği askeri müdahale ve kışkırtıcılık çabalarında görüyoruz. Pakistan'ın Beluç bölgesini bombalamak ve Güney Yemen'e karşı düşmanca kışkırtıcı davranışlarda bulunmak diğer örneklerdendir. Emperyalizmin bölgedeki çıkarlarını korumak ve planlarını uygulamak için İran; tüm kaynaklarını emperyalist tekellere peşkeş çekiyor, tepeden tırnağa silahlanıyor ve bugün 30 bin Amerikan askeri danışman bu amaçla İran'dadır. Bu nedenle biz, İran'da tüm muhalefetin bir cephe içinde birleşmesini savunmakta birlikte, yurt dışında da bütün ilerici, demokrat kuruluş ve şahısları yardıma çağırıyoruz.

Biz İran'lı demokratik öğrenci ve gençlik teşkilâtının Türkiye kolu olarak; Türkiye'nin de ülkemizin komşusu olması nedeniyle, tekrar bütün demokrasi ve özgürlükten yana olan ilerici yurtsever, hukukçu, yazarların, sosyalistlerin, bütün demokratik kuruluşların, hak ve adaletten yana olanların dikkatlerini İran'daki faşist diktatör Şah rejimine çekiyor ve mücadeleye çağırıyoruz. İran'daki faşizm ve diktatörlüğe karşı savaşmak, aynı zamanda Türkiye'de de kan dökenlere karşı savaşmaktır.

Halklarımızın birinin zaferi diğerinin de zaferidir.

Yaşasın başta işçi sınıfı olmak üzere halklarımızın faşizm ve diktatörlüğe karşı mücadelesi!

Yaşasın Şah zindanlarında, işkence odalarında yılmayanlar!

Yaşasın ulusal kahraman Hisrov Ruzbeh'in büyük anısı!

Yaşasın halkların kardeşlik, barış ve sosyalizm mücadelesi!

Kahrolsun Amerikan emperyalizmi ve ortakları!..

Kahrolsun faşist, barbar, celât diktatör Şah rejimi!..

İran Demokratik Öğrenci
ve Gençlik Teşkilatı
Türkiye Kolu
(ODYSİ)

İran'da aylardır süren Şah ve faşizm aleyhtarı yığinsal eylemler giderek güçleniyor. Tahran, İsfahan, Tebriz, Gom şehirleri başta olmak üzere İran'ın birçok kentinde sürekli gösteriler yapılıyor. Bu gösterilere din adamları da katılıyorlar. «Kahrolsun Şah». «Kahrolsun diktatörlük» sloganları, giderek daha geniş kitleleri kucaklıyor.

Monarko-faşist İran rejimi ise Savak'ıyla, askeri birlikleriyle, polis kuvvetleriyle, bütün gücüyle, gösterileri bastırmaya çalışıyor, acımasızca kan döküyor, örneğin bir günde, iki kentte 22 kişiyi öldürüp, yüzü aşkın göstericiyi yaralıyor. Kalabalıkların üzerine hunharca yayılım ateşi açıyor, fakat gösterileri önleyemiyor. Okulları tatile sokuyor, faşist baskılarını büsbütün şiddetlendiriyor, ama gene de anti-faşist gösterilerin yayılmasını ve güçlenmesini engelleyemiyor.

Aylardır İran'da süren ve giderek büyüyen kitle eylemleri, zulmün ve zorbalığın, kararlı kitleleri yıldırılmaya çalışmaya, patlayan ve çığ gibi büyüyen kitle potansiyelinin azimle, korkusuzca, yolunda yürüyeceği konusunda önemli bir örnek.

İranda Anti-faşist eylem çığ gibi büyüyor

İran halkı, tam anlamıyla, zincirlerinden başka yitirecek hiç birşeyi kalmayan bir duruma gelmiştir ve Şah'ın yarattığı terör, artık her türlü çekinme barikatını aşmıştır. Son olaylar, asıl korkunun Şah olduğunu bir kez daha kanıtlamıştır. Bir zamanlar, sarayının bahçesinde motorları çalışır vaziyette uçak ve pilot bekleten, böylece her an ülkeden kaçmaya hazır durumda bulunan Rıza Pehlevi, daha sonra diktatörlüğünü canice zorbalıkla pekiştirmiştir. Ama son olaylarda, Şah'ın yurt dışına yapacağı gezileri ertelemesi, birtakım resmi törenleri iptal etmesi, kendisinin gene eski korku günlerine döndüğünü göstermektedir. Zaten yıllardır yüzlerce polis ve subay arasında, halktan korkarak yaşayan, subaylardan polislerden, özel muhafızlardan kurulu bir ordunun çevrelediği çember içinde yaşayan, yurt içinde veya yurt dışında bu muhafız ordusu olmadan bir tek yere gidemeyen Şah, gerçekte, öylesine korkulu bir yaşam sürdürmekteydi. Son gösteriler, Rıza Pehlevi adlı katilin uykularını büsbütün kaçırmıştır.

İran halkları, faşist diktatörlüğün temellerine her geçen gün daha büyük darbelerle vuruyorlar, faşizme karşı sürekli ilerliyorlar... Ve zafer onların olacaklardır.

BM Silâhsızlanma özel asamblesi 23 mayıs'da toplanıyor

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun Silâhsızlanma konusunu görüşmek üzere özel gündemli bir toplantı yapacağını, ve ilk oturumunun 23 Mayıs'da başlayacağını daha önceden bildirmiştik. Bu toplantı, dünya barışsever güçler, silâhsızlanma ve yumuşama çabaları için büyük bir önem taşımaktadır.

Bilindiği gibi Sovyetler Birliği'nin, SBKP 24 üncü Parti Kongresinde kabul ettiği Barış Programındaki en önemli maddelerden birisi de Dünya Silâhsızlanma Konferansı'nın toplanmasıydı.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun Silâhsızlanma Toplantısını herşeyden önce sosyalist barışsever güçlerin bu yoldaki bir başarısı olarak değerlendirmek gerekir. Her ne kadar dünya sosyalist sisteminin ve tüm barışsever güçlerin Dünya Silâhsızlanma Konferansından asıl bekledikleri amaç, böyle bir Konferans'da tarafları bağlayıcı kararlar alınmasıysa da, ve Birleşmiş Milletler'in sözkonusu özel toplantısından böyle bir sonucu beklemek şimdilik iyimserlikse de, gene de bu özel gündemli Genel Kurul toplantısı dünya sosyalist sistemi başta olmak üzere tüm barışsever güçlerin emperyalizme dayattığı bir olgudur ve silâhsızlanma yolunda önemli bir gelişimdir.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun aldığı kararlara uymama serbestiyeti ve böyle tutumlara girenlere uygulanacak herhangi bir müeyyide bulunmaması Birleşmiş Milletler kararlarının kimi devletler tarafından sık sık çiğnenmesini getirmektedir. Buna rağmen, silâhsızlanma konusunda yapılacak ve bir ayı aşkın süre devam edecek özel Assamble'nin dünyada yumuşama sürecini olumlu yönde etkileyeceği. Nükleer denemelerin durdurulması ve stratejik silâhların sınırlandırılması konusunda çeşitli platformlarda sürdürülmekte olan çabaları geliştireceği umulmaktadır. Nükleer denemelerin durdurulması ve Stratejik Silâhların Sınırlandırılması, bilindiği gibi genel ve tam silâhsızlanmaya giden yolda büyük bir önem taşımaktadır. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun geçen Ekim ayındaki 32 nci Genel Kurulunda bu konuda alınan kararlar, bu özel Assamble'de pekiştirilerek tekrarlanacaktır. Bu Genel Kurul, uluslararası alanda söz konusu konuda sürdürülmekte olan çalışmaları ve görüşmeleri hızlandırabileceklerdir.

Daha da önemlisi, Özel Assamble'nin gündeminde bu çabaların pratiğine değin maddeler vardır. Bu maddeler arasında, silâhsızlanmaya ilişkin hareket programının tartışılıp kabul edilmesi önemli bir yer tutmaktadır. Gene Birleşmiş Milletlerin Silâhsızlanma sürecindeki rolü ve silâhsızlanma konusundaki uluslararası görüşme mekanizmasının incelenmesi ve pratik geliştirici önerilerin getirilmesi de gündemdedir.

Özel Assamble'nin en büyük yararlarından biri de dünya kamuoyunun dikkatlerini barış çabalarının önemine çekmek olacaktır. Bir küçük örnek verirken, silâhsızlanma konusundaki çabalarla yaygın bir şekilde yakından ilgilenmeyen Türkiye kamu oyu, Başbakan Ecevit bu toplantının açılışına gidince ister istemez dikkatlerini bu noktaya yoğunlaştıracaktır. Bu nedenle, barış, yumuşama ve silâhsızlanma çabalarının öneminin dünya kamu oyu tarafından daha önemli kavranmasında, Assamble'nin payı olacaktır.

Nitekim, 23 Mayıs'da başlayacak bu özel Assamble nedeniyle, Silâhsızlanma konusundaki uluslararası görüşmeler hız kazanmıştır. Nisan ayının son haftasında Sosyalist Enternasyonal partileri Helsinki'de Silâhsızlanma gündemli bir toplantı düzenlemişlerdir. Bu toplantıya çeşitli ülkelerin komünist partileri de çağırılmıştır. SBKP'yı toplantıda temsil eden Politbüro yedek üyesi Ponomaryev, sosyal demokratların bu forumunda önemli bir konuşma yapmıştır.

Öte yandan, geçen hafta Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Uluslararası Daimi Komitesi, Silâhsızlanma özel gündemli bir toplantı düzenlemiştir. 23 Mayıs'ta başlayacak Silâhsızlanma Özel Assamble'si için, Birleşmiş Milletler üyesi devletlerin çoğunun hükümetleri yoğun bir hazırlık sürdürmüşlerdir. Ayrıca dünya barışı için silâhsızlanma kampanyasını bu vesileyle daha fazla güçlendirmişlerdir.

Sonuç olarak, Özel Assamble'den hemen büyük sonuçlar beklememek gerekir. Fakat bu özel gündemli Genel Kurul çalışmalarının, dünyada yumuşama sürecini hızlandıracağı, silâhsızlanma konusundaki görüşmelere yol gösterici nitelik taşıyacağı, konuya ilgisiz kamu oyu kesimlerinin dikkatini çekeceği, bazı pratik adımlar için yol gösterici olacağı düşünülürse, bu özel Assamble, silâhsızlanma çabalarında çok önemli bir uluslararası forum olacaktır diyebiliriz.

Maocular Gangster Sendikacıların Hizmetinde

Her türlü halk ve işçi düşmanı ile işbirliği yapan, çünkü kendileri de halk düşmanı olan Maocuların yeni marifetlerinden birisi de, Amerikancı gangster sendikacılara hizmet etmek. Buna ilginç bir örneği aşağıda veriyoruz.

Maocu Aydınlik gazetesinin 9 Mayıs tarihli sayısının manşet haberi Türk-İş'e bağlı sarı Teksif'in, yıllanmış sarı sendikacısı Şevket Yılmaz'ın yaptığı bir konuşmayı yansıtıyordu. Yılmaz şöyle diyordu:

«Bizim faaliyet gösterdiğimiz işkolundaki DİSK'e bağlı Teksif Sendikasında da sahte TKP tirmanış içindedir. Teksif'in birçok şubesinde yönetimi TKP ele geçirmiştir. TKP ve TSİP gibi Rus yanlısı sahte sosyalistlerin darbeleri sonucu Türk-İş'e üye oldukları Bakırköy, Edirne gibi şubelerinde yasal kongreler bugün yapılamaz hale gelmiştir. Bütün bu gelişmeler şunu vurgulamaktadır: Moskova kuklası TKP, sendikaları ele geçirmek için yoğun bir faaliyet içindedir. Bunların amacı işçi sınıfının ekonomik ve sosyal çıkarlarına hizmet etmek değil, sadece onbinlerce işimizi Rus emperyalizminin çıkarlarına kurban etmektir.»

GAZETENİN HABERİ ŞÖYLE BİTİYOR:

«Yılmaz, konuşmasına devamla, son 1 Mayıs törenlerine o günün anlamına içtenlikle inanan ama TKP'li olmayan birçok parti, grup ve kişinin kabul edilmediğini, bunun da 1 Mayıs'ın İşçi Bayramı olarak değil, TKP'nin özel gösterisi anlamına geldiğini söyledi.» (Aydınlik)

Görüldüğü gibi katıksız bir Maocu terminoloji ile hazırlanmış olan bu konuşmada, yılların Amerikancı gangster sendikacılığı ve kaşarlanmış işçi düşmanlığı «sahte sosyalistlerden» (!) yakıncak kadar, «hakiki sosyalist» kesilmiş.

Ne var ki, gene aynı tarihli gazetenin, iş sayfasında Teksif Antalya şubesinde meydana gelen olayları anlatan bir yazı, «hakiki sosyalist» Teksif sendikacılarının niteliklerini açıklamaya yetiyor. İlgili haberde şunlar yazılı:

«ANTALYA (ÖZEL)

Antalya Sümerbank Dokuma Fabrikası işçileri, Türk-İş'e bağlı Teksif Sendikası'ndan istifa ederek Teksif Sendikası'na geçmeleri üzerine yoğunlaşan faşist saldırılara ve tehditlere rağmen, sendikanın şube kongresini yaptılar.

Bilindiği gibi, Sümerbank'a ait Antalya Dokuma Fabrikasında çalışan 1200'e yakın işçi, bundan bir müddet önce, Teksif şube yönetiminin işçi düşmanı tutumu sonucu, Teksif'ten istifa ederek Teksif Sendikası'na geçmişlerdi.

Bu olaydan sonra, Dokuma fabrikası işçileri, Teksif Genel Başkanı Şevket Yılmaz'ı Antalya'ya çağırarak görüşmek istediklerini bildirdiler. İşçilerin isteği şube yönetiminin değişmesi, kendi istekleri arkadaşlarını yönetime getirmektir.

Şevket Yılmaz Antalya'ya gelerek işçilere teminat verdi. Dokuma fabrikasını ayrı bir şube olarak ayıracağını ve işçilerin bir müteşebbis heyet seçmelerini söyledi. Fakat daha sonra, işçilerin hazırladıkları müteşebbis heyet listesini «bunlar solet» diyerek reddetti.

Bu olay, fabrikada sendikaya karşı duyulan tepkiyi daha da arttırdı.

BARDAĞI TAŞIRAN DAMLA

16 Şubat günü meydana gelen olaylar ise, bardağı taşıran son damla oldu. O gün işçiler, fabrikaya gelen Fikri Gökçaya'ya «Bizim size ve yönetim kuruluna güvenimiz kalmadı. Sizin gibi yöneticiler istemiyoruz» deyince, Fikri Gökçaya peşine taktığı Hüseyin Abacı adlı polislikten atılma bir faşistle birlikte işçilere ateş açtı. Açılan ateş sonucu bir kadın işçi ağır olmak üzere birkaç işçi yaralandı. Fakat işçiler ateşe rağmen saldırganların üzerine yürüdüler. Fikri Gökçaya fabrikadan zorlukla kaçtı. İşçiler bu olayı bir müddet işi durdurarak protesto ettiler.

Bu olaydan hemen sonra işçiler noter getire-

rek Teksif'ten topluca istifa ettiler ve Teksif Sendikası'na kaydoldular.

ÇÖZÜM YOLU BU MUYDU?

Antalya Dokuma Fabrikası işçileri sendikalarından istifa etmeden önce uzun süre başka çözümler aradılar. Aidatlarıyla besleyip güçlendirdikleri bir örgütü, Fikri Gökçaya gibi gangsterlere terkedip gitmek içlerine sinmiyordu. Esasen bu bir çözüm de değildi. Çünkü, gidecekleri bir başka sendikada da benzeri işçi düşmanlarına karşı mücadele etmek zorunda kalacaklarını biliyorlardı. Bu yüzden, uzun süre şube yönetiminin değişmesi için mücadele ettiler. Sendika merkezi de işçiden yana bir tutum almadı. Sonunda şube yönetiminin cinayetlere varan azgınlığı onları istifaya mecbur etti. Fakat onlar, yine de bir sendikadan diğerine geçmenin asıl çözüm olmadığını, esas olanın buldukları sendika içinde mücadele etmek olduğunu bi-

liyorlar. Yeni girdikleri sendika içinde yeni mücadelelere hazırlanıyorlar.»

Böylece, kendisini hakiki sosyalist ilân eden 1 Mayıs törenlerine, «o günün önemine içtenlikle inananların» (yani Maocuların) alınmadığından yakınan Şevket Yılmaz'ın ve avanesinin gerçek kimliği gazeteyle «talihsiz» bir tesadüfle aynı gün girmiş bir haberde anlaşılıyordu. Ama karşı-devrimci gazete, işçilerin sarı ve gangster sendikacılığa karşı tepki duyarak, Teksif'den ayrılıp, DİSK'e bağlı Teksif'e geçmelerinden hiç hoşlanmıyor, bunun «çözüm olmadığını» söyleyerek, işçilerin sarı Teksif sultasını altında kalmalarını tercih ettiğini de söylemekten geri durmuyordu.

Aynı günkü Aydınlik'ta yer alan bu iki haber daha fazla bir yoruma gerek bırakmıyor. Ve CIA'sından MİT'ine kadar her türlü halk düşmanı kuruluş ile işbirliği yapan Maocuların, son zamanlarda işçi düşmanı sendikacılara yarıdakçılık yaptıklarını bir kez daha kanıtıyor.

Genç Sosyalist şairlerden Seyit Nezir, Lions Kulübü'nce düzenlenen şiir yarışmasında kazandığı özel ödülü, faşist katillerin vurduğu doçent Servet Tanilli'nin tedavisi için açılan bağış kampanyasına armağan etmiştir.

Bir süre önce Lions Kulübü, «insan sevgisi ve barış» konusunu işleyen şiir kitaplarının katılacağı bir yarışma düzenlemişti. Behçet Necatigil, Konur Ertop, Doğan Hızlan, Sabahattin Kudret Aksal ve Gültekin Malkoç'tan oluşan jüri, yarışmaya katılan otuz kitabı değerlendirmiş, 1940 kuşağı şair ve yazarlarından Mehmet Kemal'e birincilik ödülünü vermiştir. Bu arada, Seyit Nezir'in ISRARLA, Osman Serhat'ın GÜL İLE NERGİS adını taşıyan şiir kitapları, değerlendirme kurulunca özel ödüle uygun görülmüşlerdir. Seyit Nezir'in Israrla kitabında yer almış bulunan «Haziran» şiiri hakkında İstanbul Toplu Basın Mahkemesi'nce soruşturma açılmış bulunması yönünden de sonuç, sanata ve düşünceye yapılan baskıyı kınama niteliğini taşımaktadır. Genç Sosyalist şair, ödül töreni sırasında yaptığı konuşmada, yarışma üzerine düşüncelerini şöyle açıklamıştır:

«İnsan sevgisi ve barış konusunu içeren bir yarışmaya, sosyalist şiirin bu konudaki yaklaşımını göstermek amacıyla katıldım. Aslında yazarın ve sanatçının konusu elbette insandır. Ancak sanatçı, insana ilişkin her türlü soruna sınıfsal açıdan bakmıyorsa, gerçek insandan söz ediyor olamaz. Bu nedenle, ilerici ve demokrat da olamaz. Dahası sanatçı olamaz. Çünkü o, doğası gereği ilerici ve demokrat olmak, yaşayan insana toplumsal durumunu kavratmak ve onu geleceğe yöneltmekle sorumludur. Nötron bombasının meşrulaştırılmaya çalışıldığı günümüzde, sanatçı, Brecht'in çağrısını da anımsayarak, faşizme ve savaşa karşı örgütlü tavır almak zorundadır. Ülkemiz yazarı da bu sorumluluğun bilincinde olarak, TYS'deki demokratik örgütlenmeye, son bireyine kadar katılmalıdır. Nazım Hikmet'in yurdumuzda kurduğu, 1940 kuşağının bugünlere getirdiği sosyalist edebiyat geleneğini ve halkçı demokratik edebiyat geleneğini sürdürme amacındaki bir kardeşiniz olarak yarışmanın vardığı sonucu şöyle nitelemek yanlış olmayacaktır kanısındayım. Düzenleyeni ve amacı ne olursa olsun, ödülün demokrat ve sosyalist şairlere verilmesi, emper emperyalizmin gizlendiği her türlü kılıfa ve anti-komünizme edebiyat alanında indirilmiş önemli bir darbedir. Jürinin ilerici-demokrat üyelerine saygılar sunuyoruz.»

Genç
Sosyalist
Şair
Seyit
Nezir
Ödülünü
Server
Tanilli'ye
Armağan
Etti

ANKA AJANSI AHMET KAÇMAZ'LA BİR RÖPORTAJ YAPTI

Anka Ajansı TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz ile bir röportaj yapmıştır. TSİP Genel Merkezinden bildirildiğine göre, röportaj Nisan 1978 ayı ortalarında yapılmış, ancak bilemediğimiz nedenlerle 9 Mayıs 1978 tarihinde servise konmuştur. Bu nedenle Kaçmaz'ın söyledikleri için, Nisan ortasındaki şartlar göz önünde tutulmalıdır. Hemen belirtelim ki, Kaçmaz'ın görüşleri bugün için de aynen geçerliğini korumaktadır. Kaçmaz'ın Anka Ajansı tarafından yapılan röportajda söylediklerini, ajansın metninden veriyoruz.

İstanbul 9 (Anka) — Kısa adı TSİP olan Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, CHP'nin şu andaki görevinin, bütün demokratik güçlerle birlikte, tırmanma noktasında olan faşizme geçit vermemek olduğunu söylemiştir. Kaçmaz, faşist saldırılara karşı hükümetin ciddi bir mücadele yürütmediğini savunmuş, CHP'yi anti-faşist mücadelede daha tutarlı olmaya çağırarak, gerici ve faşist güçlerden gelecek bütün saldırılara karşı hükümete destek olacaklarını ve hükümetin yanında yer alacaklarını bildirmiştir.

TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, Anka Ajansı'na verdiği demeçte, bütün demokratik güçlerin ortaklaşa mücadelesinin

özünün faşizme geçit vermemek olduğunu kaydetmiş ve şöyle demiştir:

«İkinci MC hükümeti bozulduktan sonra elde ettiği mevzileri kaybetmemek için faşistlerin saldırganlığı artırdıklarını görüyoruz. Bu saldırganlığın ana hedefi zora boyun eğdirerek halkı sindirmektir. Bu hepimizce biliniyor. Hükümetin de bu gerçeği görmemesi mümkün değil. Ancak hükümet zaman zaman bu konuya parmak bastığı halde, saldırganlığa karşı ciddi bir mücadele yürütemiyor. CHP'yi, antifaşist mücadelede daha tutarlı ve ciddi olmaya çağırıyoruz. Faşistlerden ve gerici güçlerden gelecek bütün saldırılarda Hükümet'in yanındayız ve Hükümeti destekleyeceğiz.»

TSİP Genel Başkanı Kaçmaz, Hükümetin ekonomik politikasını da eleştirmiş, Türkiye sanayiinin dışa bağımlı, montajcı olması nedeniyle mevcut şartlarda dış ödemeler dengesini değiştirmesinin mümkün olmadığını söylemiştir. Kaçmaz, «Hükümetin yapmak istediği, dış kredi ve işçi tasarrufları ile geçici de olsa döviz açığını kapatmaktır» demiştir. Ahmet Kaçmaz, ekonomide köklü bir değişiklik yapılmadığı ve temel maddelerin üretimine gidilmediği takdirde «ekonominin geçici olarak bile soluk almasının, düze çıkmaya yetmeyeceğini» savunmuş ve şöyle konuşmuştur:

«Talebi ve tüketimi kıstak, ekonomi dengesini bir zaman için daha ayakta tutabilir, ancak gerçek çözümün yolu bu değildir. Ayrıca son alınan vergi önlemlerinin

ne zaman ve nasıl gerçekleşeceğini bilmek henüz mümkün değildir. Lüks ve gereksiz tüketimi kısıp enflasyonist gidişi durdurucu olduğu, buna karşılık ihtiyaç maddelerini ucuza teminini mümkün kıldığı takdirde, yeni vergiler bazı ölçüler içinde onaylanabilir, ama mevcut mekanizma bu konuda pek umut verici değildir.»

TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, Hükümetin dış politikası ile ilgili olarak da şunları söylemiştir:

«Hükümet'in dış politikası batı ittifakına ve özellikle ABD'ye olan bağımlılığı kaldırmayı hedeflemediği için dış politika dengesinin sağlanmasında büyük sıkıntı çekilmektedir. «Ambargo» nun kalkması için büyük çaba sarfediliyor ve Ambargo ile Kıbrıs konusundaki görüşmeler at başı birbirini izliyor. Anladığımız kadarıyla Kıbrıs'ta bir miktar ödün verilecek, Ambargo kalkacak, ordunun silâh, araç ve gereçlerinde yine ABD'ye bağımlı kalınacaktır. NATO'dan, CENTO'dan, ikili anlaşmalardan ayrılmayı düşünmeyen, Amerikan Üslerini kaldırmayı, Amerikan askerlerinin tümünü geri göndermeyi hedeflemeyen bir dış politika bizim için geçerli değildir. Ayrıca, taviz meselesi bir kenara bırakılarak, Türk ordusu da dahil olmak üzere tüm yabancı güçler Kıbrıs'tan çekilmelidir. İki toplum arasında, birbirinin haklarına riayet eden bir statü uygulanmalıdır. CHP Hükümet'i böyle bir yola girdiği takdirde dış politikada da onu destekleyebiliriz.»

TSİP «Hükümet Tekelci Sermayenin İsteklerine Boyun Eğiyor»

10 Mayıs 1978

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Başkanlık Kurulu üyesi Aydoğan Gezer verdiği demeçte Başbakanın toplu sözleşme konusundaki sözlerini eleştirmiş, son sekiz yıldır işçilerin gerçek ücretlerinde bir artış olmadığı gayet iyi bildiği halde toplu sözleşmelerde aşırı istekler yeraldığından şikayet etmekle Başbakanın tekelci parabolcularının korosuna katıldığını söylemiştir.

Bildiri şöyledir:

«Başbakan yeni hükümetin işçi politikasını resmen açıkladı. Hükümet, önceki icraatıyla, söz gelimi Akdeniz Gübre'de ve Türk Hava Yollarında aldığı erteleme kararıyla işçilerin yanında yer almayacağını fiilen göstermişti. Şimdi Başbakan toplu sözleşme düzeninin çığırından çıkacak düzeye geldiğini ifade ederek tekelci parabolcularının korosuna katılmıştır.

Başbakan sendikalar % 100'ün üstünde taleplerle toplu sözleşme masasına geldiklerinden yakınıyor. Hayat pahalılığının ayda % 10'un, yılda % 60'ın üstünde artış gösterdiği ülkemizde üç yıllık bir dönem için % 100'ün üstünde bir gelir artışı talebinde bulunmayı da ne yapsaydı işçiler? Mevcut yaşam seviyesini tutturmak için bile bu kadarının şart olduğu çok açık değil mi?

Hem Başbakanın da ifade ettiği gibi % 100'ün üzerinde artış, sadece bir istek. Esas olan toplu sözleşmelerin neye bağlandığı. Bu nokta son derece önemli. Bilimsel araştırmalar defalarca gösterdi ki, 1970'den bu yana işçilerin ortalama reel gelirlerinde bir artış olmadı. Yani ücretlerde elde edilen görünürdeki artış hayat pahalılığı tarafından devamlı sıfıra indirildi. Ve bugün bir işçinin ortalama alım gücünde 1970'e nazaran bir gelişme yok.

Başbakan bu noktayı bilmez mi? Gayet iyi bilir. Ama Hükümet kurulduktan sonra sağa kayışına daha da hız veren CHP, şimdi çareyi tekelci burjuvazinin kesin desteğini sağlamakta buluyor. Onun için de ücret artışlarını diline dolayan patronlarla ağız birliği ediyor. Hükümet kurulalı dört ayı geçti. Bildirildiğine göre Nisan'da hayat pahalılığı % 11 artmış. Ve bu gidişin düzeleceğine dair de hiçbir emare yok. Çünkü bu konuda köklü tedbir alınmıyor. Ve alınmayacağı da belli, geniş yığınların tükettiği temel ihtiyaç maddeleri ucuzlatılıp, fiyatları istikrara kavuşturacağına akıl almaz zamlar birbirini izliyor. Böyle iken kim işçiden, mevcut yaşama seviyesini dahi zor tuturan talepler öne sürdüğü halde, bunları aşırı bulup şikayet edebilir ki?

İşçi sınıfımız ekonomik haklar mücadelesinde geri dönmeyecek noktayı çoktan aşmıştır. Başbakanın dile getirdiği işçilerin aleyhine ekonomik politika işçi sınıfımızın kararlı tutumuyla akamete uğratılmaya mahkumdur.»

AFGANİSTAN HALKI DEVİRİMİNİ ZAFERE ULAŞTIRACAKTIR

(Baştarafı 7. Sayfada)

yönetimine karşı kışkırtma planlarını sahneye koymaya başlamış bulunmaktadır. Devrime karşı saldırılar çok cepheden gelmektedir ve ülkedeki gerici ve din çevreleri de (müslümanlar) rejimin düşmanlarıdır.

Devrim kendi yasalarını uygulamış ve devrimci iktidara karşı direnen iç gericiliğin gücünü kırmıştır. 100 kadar ölüye malolan bu olayın sorumlusunun, halkın iktidarına karşı direnme yolunu seçen gericilik olduğu açıktır. Ve devrim bundan böyle de kendini korumak için aynı yola zorlanabilir. Halk güçleri, kendi devrimci iktidarlarını korumak için gerekli bütün ürünleri kullanacaklardır. Bu onların hakkı ve görevidir. Ama emperyalist propaganda ülkede katliamlardan, 10 binlerce ölüden söz etmekte, Uluslararası Af Örgütünü bu gerici propagandası için bir araç olarak kullanmaktadır. Ne ki artık halklar, çağımızın devrimci mücadele deneyimlerinden çıkardıkları derslerden, bu tür propagandaların asılsızlığını biliyorlar. Afganistan halkının muzaffer devrimini karalamaya emperyalizmin propagandası yetmemektedir.

Afganistan devriminin dış güçler tarafından, özellikle Sovyetler Birliğince tezgâhlandığı yalanı ise karşı-devrimci propagandanın öbür yüzüdür. Bu tür yalanların, günümüzdeki toplumsal süreçler karşısında bir geçerliliği kalmamıştır. CIA'nın başka ülkelerde düzenlediği kanlı darbelerden farklı olarak Afganistan olaylarının tarihsel ve sınıfsal bir temeli vardır. Ve yeni iktidar, «darbe» ile işbaşına gelmiş bir klik iktidarı değil, ilerici halk güçlerinin devrimci iktidarındır. Her şeyden önce politik ve sosyal devrimler bir ülkenin kendi iç sınıf mücadelesinin mantığını taşırlar ve bu mantığın sonucu olarak ortaya çıkarlar. Devrim dışarıdan tezgâhlanamaz, yani ihraç edilemez ama devrimin dışarıdan sınırsız destek bulacağı açıktır. Emperyalistlerin ve Maoocu gericiliğin bu doğrultudaki madrabazlıkları da iflâsa mahkûmdur.

DEVİRİMİN ÖZGÜL YOLU

Afganistan'da devrimi zor ve önemli görevler beklemektedir. Yukarıda değindiğimiz gibi, ülkede üretici güçlerin gelişkinlik düzeyi son derece geridir ve bu ekonomik temel, toplumsal yapıyı da belirlemektedir. Devrime öncülük edecek güçlü bir işçi sınıfı oluşmadığı gibi gerici feodal ilişkiler, modern toplumsal ilişkilere göre ağır basmaktadır. Halkın %90'ı okuma yazma bilmemektedir ve ülkede cahillik kol gezmektedir. Ülkenin ileri siyasal güçleri arasında netleşme tam değildir ve devrime öncülük edecek işçi sınıfı partisi etkin olsa bile kesin belirleyici duruma henüz yükselmemiştir. Devrimci güçler bileşeni karmaşık bir yapı arz etmektedir. Ve devrimci dönüşümler ilerledikçe yeni güç ilişkileri ve yeni siyasal dengeler ortaya çıkabilecektir.

Devrim herşeyden önce iç gericiliği hem ekonomik ve hem de siyasal planda altetmek için mücadele edecektir. Köklü bir toprak reformu tarımında makinalaşmanın gerçekleştirilmesi, feodal gericiliğin ortadan kaldırılması için zorunlu bir yoldur. Geri bir üretim tekniği ile bunun başarılması ise hayli güçtür. Cahillik ortadan kaldırılması, bir eğitim reformunun kısa vadede gerçekleştirilmesi, devrimin içe dönük görevlerinin başında gelmektedir. Bu görevlerin üstesinden gelinmesi için ülkedeki tüm ilerici güçlerin kalıcı bir birliği, ortak bir devrim programı etrafında kenetlenmesi ise subjektif önkoşulların başında gelmektedir. Yakın vadeli bu görevlerin üstesinden gelinmesi ve sanayinin temellerinin atılması, devrimin tarihi yolunu açacak olan toplumsal güçlerin gelişmesi ve güç kazanması için elverişli koşulları hazırlayacaktır. Bu açıdan bakıldığında, kısa vadeli devrimci görevler, köklü ekonomik dönüşümlerde yoğunlaşıyor. Afganistanın mevcut ekonomik güç potansiyeliyle bu görevlerin başarılacağı açıktır. Başta Sovyetler Birliği olmak üzere sosyalist sistemin maddi ve teknik yardımlarının önümüzdeki süreçte büyük önemi vardır. Ve bu objektif durum, Afganistan dev-

rimci iktidarının muhtemel dış politikasının köşe taşlarını da şimdiden belirliyor.

Devrim ayrıca iç ve dış gerici kışkırtmalara karşı da içte ve dışta yoğun bir mücadele vermek zorunda kalacaktır. Emperyalist kaynaklı kışkırtmalar ve gerici sabotajlar devrimci iktidar için önemli tehlikeler oluşturabilir. Bu kışkırtmaların Afganistan'ın etnik bileşimi hesaba katıldığında önemi daha da artmaktadır. Özellikle bir kısmı Pakistan'da yaşayan Belüçilerin yeni emperyalist oyunlara ve kışkırtmalara araç olması beklenebilir. Bu açıdan bakıldığında Afganistan devrimci güçlerinin önünde, bütün milliyetlerden emekçilerin sağlam bir birliğini gerçekleştirmek gibi önemli başka bir görev daha vardır. İzlenecek sağlam bir enternasyonalist politika bu tür tehlikelere karşı iktidarın biricik güvencesi olacaktır.

YENİ ANTI-DEMOKRATİK

HAZIRLIKLAR HALK GÜÇLERİNİN

DEMOKRATİK DİRENCİNİ AŞAMAYACAKTIR

(Baştarafı 9. Sayfada)

yısıyla tehlikeli bir bekleyiş dönemine girmesini önlemek göreviydi. İşçi sınıfı ve diğer ileri halk güçleri CHP iktidarıyla birlikte bir süre için bekleyiş içine girdiler. CHP iktidarı astronomik zamlarını bu dönemde yaptı. Fakat kitlelerin bekleyişi uzun sürmedi. Sosyal demokrasinin kitleleri çeşitli yollardan pasifize etmek politikası, 16 Mart'ta DİSK ve TÖB-DER'in koyduğu anti-faşist genel grev ve genel boykot eylemiyle yırtıldı... 1 Mayıs 1978'in görkemli törenleri ise, geçen yılki büyük komlodan ve son ayların politik gerginliğinden sonra devrimci - demokratik halk güçlerinin daha ileri bir adımı oldu.

Fakat tam bu dönemde, sosyal demokrasinin anti - demokratik girişimleri de birbiri peşi sıra sökün etmeye başladı.

Bu durumda, anti-faşist mücadelenin aslı sahibi olan işçi sınıfı ve diğer emekçi halk güçleri, bir yandan faşizme karşı mücadeleye devam ederken, öte yandan sosyal demokrat iktidar eliyle getirilen yeni anti - demokratik girişimlere karşı da mücadele göreviyle karşı karşıyadırlar. Sadece bu kadarla da değil, emekçi kitleler, acil taleplerinin gerçekleşmesi doğrultusunda mücadelelerini güçlendirmek ödevinin eşliğindedirler.

Sosyal demokrasinin gündeminde anti - demokratik «önlemler» in yanı sıra, yeni astronomik zamlar vardır. Emekçi kitleler ise, güncel talepleri doğrultusunda, kendilerinin yaşama ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi yönünde önemli mücadelelere hazırlanmaktadır.

Bu önemli demokratik mücadelelerde tüm sosyalist, ilerici ve gerçek demokratik güçlerin seferber olması için görev başına!..

ALDO MORO ÖLDÜRÜLDÜ

(Baştarafı 6. Sayfada)

den birisi de bayağı irice burjuvaların kızları ve oğullarını içine alabilmesi. Bu da anti-komünist sınıfsal güdülerden kaynaklanıyor.

Hristiyan Demokrat partinin liderleri teröristlerin, Aldo Moro'nun serbest bırakılması karşılığında istedikleri talepleri reddettiler. Bunu yaparken teröristlerin ilerki cinayetlerini engellemenin en doğru yolunu seçtiler. Bu sonucu kestirememek için insanın ancak bir küçük burjuva maceracısı ka-

dar dar kafalı ve hayal denizlerinde kulaç atan bir kimse olması gerekir. Aynı tutum diğer siyasi partiler tarafından, sendikacılar, Komünistler, Sosyalistler, tüm gerçek demokrat ve anti-faşistler tarafından da paylaşıldı.

İtalyan İşçileri Genel Sendikasının liderlerinden Bruno Trentin şunları söyledi: «İşçi sınıfı terörizmle savaşmak için siperlere gitmelidir. Moral bakımdan olayın kınanması yetmez.» İtalyan Komünist Partisi Genel Sekreteri Enriko Berlinguer bir televizyon mülakatında şunları söyledi:

«Terörizm yalnızca demokrasi düşmanlarına hizmet etmektedir. İtalya'da demokrasi emekçi kitlelerin birlik mücadele ve kazanımlarının bir ürünü olduğu için terörizm ilk olarak çalışan kitlelerin, Komünistlerin, Sosyalistlerin ve ülkemizde demokrasi için, ilerleme için mücadele eden herkesin düşmanıdır.»

Aldo Moro'nun öldürülmesi İtalya'da demokrasi mücadelesi açısından trajik bir sonuçtur. Ancak iç ve dış gericiliğin planlarının çökeceğinden ve nihai zaferin işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin olacağından kimsenin şüphesi olmasın. Günü geldiğinde, 1917'den sonra karşı devrime kadar savrulan tüm maceracıların defterini düren güç, İtalya'da da Kızıl Tugayların ve benzerlerinin defterini dürecektir.

GERÇEK

'40. SAYI ÇIKTI-

«GERÇEK» Artık Hattalık Çıkıyor

- İŞÇİLERİN
 - KÖYLÜLERİN
 - TÜM EMEKÇİLERİN
- İŞ — EKMEK — HÜRRİYET

MÜCADELESİNDE
YANIBAŞINDA

- ABONE OL !
 - ABONE BUL !
- OKU — OKUT

İsteme Adresi:

Başmushah Sokak Tan Apt. 10/11

Cağaloğlu/İstanbul

TSİP:«Ambargonun Kaldırılmasının Reddi İsabetli Oldu..,»

12 Mayıs 1978

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Başkanlık Kurulu tarafından yayınlanan bildiriye ABD emperyalizminin düşmanca tavrının yeni bir göstergesi olduğu ifade edilerek, ABD ile ilişkilerinin ulusal bağımsızlık doğrultusunda gözden geçirilmesinin, tüm anti-emperyalist güçlerin talebi olduğu belirtilmiştir.

Bildiri şöyledir:

TSİP İsviçre Emek Partisi Kongresini Kutladı

İsviçre Emek Partisi Kongresi 13 Mayıs günü Cenevre'de başladı. TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, kongre dolayısıyla İsviçre Emek Partisine şu telgrafı çekmiştir:

«Sayın Quasi Ernest
İsviçre Emek Partisi

Kongrenize barış, demokrasi, sosyal ilerleme ve sosyalizm mücadelesinde sürekli başarılar dilerim.

Yaşasın Bilimsel Sosyalizm ve Proleter Enternasyonalizmi.

Ahmet KAÇMAZ
Genel Başkan
Türkiye Sosyalist İşçi Partisi»

«Ambargonun kaldırılması ABD Senatosu ilgili komisyonu tarafından reddedilmiştir. İsabet de olmuştur. Uzun yıllar boyu yutturulmak istenen ABD'nin en yakın dost olduğu» masalı böylece daha geniş yığınlar indinde iyice iflâs etmiştir. Artık halkımız, kimin dost, kimin düşman olduğunu çok daha iyi takdir etmektedir.

Sosyalistler baştan beri Türkiye halkının baş düşmanının ABD emperyalizmi olduğunu açıkça tesbit etmişler, ve ülkemizi ABD'ye bağımlı kılan her türlü girişime cesaret ve kararlılıkla karşı çıkmasını bilmişlerdir. Günümüzde bütün dünya halklarının başta gelen düşmanı olan emperyalizminin, halkımızın da düşmanı olduğu daha geniş kitlelerin bilincine kazınmaktadır. Ve yığınlar sosyalistlerin, bilimden ve halkını, yurdunu sevmekten kaynaklanan politikalarının doğruluğunu bir kere daha görmekteyiz. Bağımsızlığın baş savunucusu olan sosyalistler, daha geniş kitlelerin güvenini kazanmakta ve bütün yurtseverler, işçi sınıfı öncülüğünde bağımsızlık saflarında yerini almakta, anti-emperyalist mücadele yeni boyutlara ulaşmaktadır. Şimdi sosyal demokrasi önemli bir yol ayrımındadır. Emperyalizmle uzlaşan sağ-kanadın, ambargonun kalkmaması karşısındaki sızlanmalarına karşı «sol»-kanat tutarlı bir tavır almalı ve ABD ile ilişkilerin, ulusal bağımsızlığımız doğrultusunda yeniden ele alınması gün geçirmeksizin gündeme getirilmelidir. CHP tabanında güçlü bir anti-emperyalist eğilim vardır. Bu eğilim hatırı sayılır ölçüde parlamentoya yansımıştır. «Sol» kanat sosyal demokrasi artık Halk Partisi içinde emperyalizmle uzlaşan eğilime kararlı bir şekilde karşı çıkmalı ve sosyalistlerin başını çektiği anti-emperyalist güçlerin yanında yer almasını bilmelidir.»

(Baştarafı 3. Sayfada)

yurtsever, hasılı diğer demokratların önemli bir bölümünün tutumu böylesine olumsuz olmuştur. Bu, demokrasi safları açısından çok önemli bir zaftır. Oysa aynı şeyleri MC yapsaydı, yer yerinden oynamazdı belki ama bir hayli değişik şeyler olurdu. Zaten bunu bildiği için de MC, bunların bir çoğuna —canattığı halde— elatmaya bir türlü tevessül edememişti.

Biz hiçbir zaman sosyal demokrasiyi, demokrasi düşmanı MC'cilerle aynı kaba koyanlardan olmadık. Şimdi de aynı tutumdayız ve «gitti burjuva partileri, geldi burjuva partisi» diye meseleyi yüzeyselleştirmiyoruz. Çabamız sosyal demokrasiyi tutarlı demokrat olmaya zorlamak, demokrasi safları içinde onun kararlı bir anti-faşist tavır almasını sağlamaktır. Yine de öyle. Ama hatırı sayılır bir çoğunluk —hem de solculuk, ilerlilik adına— sosyal demokrasiye öylesine angaje olmuş ki, yeni Hükümet ne yapsa «bunda bir hayır vardır!» diye bakıyor. Ve sosyal demokrasiye yöneltilen haklı eleştirileri de «itidalsizlik» olarak değerlendiriyor!

Böylesi tutumlar olumlu değildir. Sosyal demokrasinin ezeli huyudur; kendi dışında, özellikle solunda kalan demokrasi güçleri siyasete ağırlıklı olarak yön vermedikçe yalpalamadan, büyük sağ kavisler çizmeden edemez. Hele teslimiyetçi bir tavırla, ne yapsa mübah görülmeye başlandığını anlar anlamaz anti-komünizmini azdırmaya başlar. Son günlerde «faşizme de komünizme de karşıyız» teraneleri gene ağza dolanmaya başlamıştır. Hem de, komünistlerin anti-faşist güçbirliği yolundan demokrasi mücadelesini yürütmeyi ön plana aldıkları biline biline bu yapılmaktadır.

CHP damgalı sosyal demokrasinin yine de «şark usulü» bir sosyal demokrasi olduğu hatırlardan çıkartılmamalıdır. 12 Mart da başlangıçta «sol» görünümle aydınlar ve kısmen CHP kamuflejiyle tezgahlanmıştı. Sonra başımıza gelenleri biliyoruz. Yıllar öncesinde bu sahfelerde, doğulu sosyal demokrasielerin nadiren de olsa faşizme kadar varabildikleri gerçeğini dile getirmiştik. CHP tabanındaki ilerici potansiyelin böyle bir gelişmeye izin vermesi beklenemez. Ama her şeyden önce sosyalistler, öncü misyonlarını hayata geçirmek için vaktin geçmekte olduğunu kavramak zorundadırlar.

sacco
ile
vanzetti 10.-lira

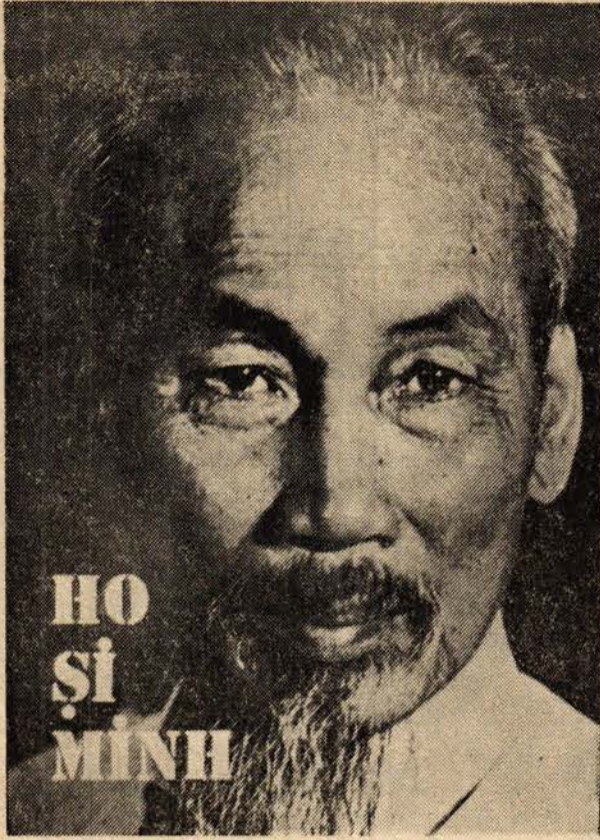


haziran h4 yayınları



eğitim dizisi
broşürleri

GERÇEK yayınları



Ho Şi Minh 1890'da, küçük bir köy olan Kimlien'de doğdu. Esas adı Nguyen Tat Tanh'dır. Bu yörenin köylüleri yoksulluğa, topraklarının ellerinden alınmasına, ağır vergilere, zorla çalıştırılmaya karşı yıllarca savaşmışlardı. Ailesinin ve çevresinin emperyalizme karşı gösterdikleri bu tepkiler genç Ho'yu geniş ölçüde etkilemişti. Orta okulu ve liseyi bitirdikten sonra bir süre memurluk yaptı. Ancak emperyalizme hizmet eden mevcut sisteme karşı çıkıp daha etkin bir mücadele sürdürebilmek amacıyla ülkeden ayrıldı. Bir gemide bulaşıkçılık yaparak dünyayı dolaşmaya başladı. Birçok yeri gezdi; Fransa'yı, Almanya'yı, İngiltere'yi, ABD'yi ve Fransa'nın Afrika'daki sömürgelerini dolaştı.

Böylece kendi ülkesiyle diğer ülkeleri kıyaslıyor, benzer yanlar buluyordu. Dünyadaki bütün işçilerin, hem kendi ülkelerinde, hem de sömürgelerdeki işçilerin sırtlarından geçinen bir avuç kapitalist zümre tarafından sömürüldüklerini, bu sömürüye karşı her yerde ve değişik biçimde savaşlar verildiğini gördü.

Fransa'da I. Dünya Savaşı yıllarında Vietnamlı yurtseverlerle ilişkiler kurarak onları Vietnam'ın bağımsızlığı mücadelesi için örgütlemeye çalıştı. Böylece *Vietnam'lı Yurtseverler Grubu* kurulmuş oldu. 1917 Devrimi genç Ho üzerinde büyük etki bırakmıştı. Paris'teki Marksistlerle yakın ilişkiler kurdu. O zamanlar birçok Marksistin çalıştığı Fransız Sosyalist Partisi'ne katıldı. 1919 yılında Vietnamlı Yurtseverler Grubu adına Versailles Konferansına sekiz maddelik bir talepler listesi sundu. Bu yıllarda Ho Nguyen Ai Quoc (Yurtsever Nguyen) adıyla tanınıyordu.

1920 yılında Tours'da yapılan Fran-

«Işık Saçan İnsan»

HO Şİ MINH

sız Sosyalist Partisi 18. Kongresinde o yıllarda yeni kurulan Komünist Enternasyonal'e katılınması lehinde oy kullanıldı. Böyle kurucuları arasında Ho Şi Minh'in de katıldığı Fransız Komünist Partisi kuruldu. Parti'nin yönlendiriciliğinde, *Sömürge Halkları Birliği*'ni kurdu. Bu Birliğin yayını *La Paria*'da seri yazılar yazdı. Ayrıca *Humanité*'de, *La Vie Ouvrière*'de ve Uluslararası Komünist Basında, sömürgecilik konusunda birçok makaleleri yayınlandı.

1922 yılında Moskova'ya gelerek Komintern'in «Güneydoğu Asya Bürosu»na girdi. 1925 yılına kadar, Moskova'da Doğu İşçileri Üniversitesinde eğitimini sürdürdü.

Berodin başkanlığında Kanton'a giden Sovyet Delagasyonuna tercüman olarak katıldı. Çin'de *Tamtamxa* adıyla tanınan devrimci bir Vietnam örgütü ile ilişki kurarak, *Vietnam Devrimci Gençlik Birliği* ve *Ezilen Asya Halkları Birliği* örgütleri'ni kurdu. Kanton'da kaldığı birkaç yıl içinde yüzlerce genç Vietnamlıyı eğitip, VDGB'nin örgütlenmesiyle görevlendirdi. 1927 yılında Çankayşek'in komünistlerden kopmasıyla başlayan gericilik döneminde Kanton'dan ayrılmak zorunda kaldı, Moskova'ya döndü. 1927-1930 yılları arasında Vietnam'da halk hareketleri yeni boyutlara ulaşıyor yer yer grevler ve köylü ayaklanmaları patlıyordu. 1929 ayaklanmalarında Ho Şi Minh'in örgütlediği devrimciler kuzey Vietnam'da ilk komünist hücreleri oluşturarak ayaklanmalara yön vermeye çalıştılar. Haziran 1929'da Kuzey Vietnam'da Çin Hindi Komünist Partisi, Güneyde Annew Komünist Partisi, Orta Vietnam'da da Tan Viet Komünist Partilerinin kuruluşları birbirini izledi. Bu üç partinin herbiri Komünist Enternasyonal tarafından kendisinin tanınmasını istiyor ve diğerlerini eleştiriyordu.

Enternasyonal, durumun düzeltilmesi görevini Ho Şi Minh'e verdi. 1930'da toplanan Hong Kong konferansı sonunda üç örgüt birleşerek *Çin Hindi Komünist Partisini* kurdu. 1 yıl sonra Honk-Kong'da tutuklandı. 6 ay sonra özgürlüğüne kavuştu. Moskova'ya döndü. Lenin Okuluna girdi. 1936'da Çin'e döndü. 1936'dan 1941'e kadar Çin'de, Vietnam'daki siyasal gelişmeleri takip ederek, Partiye, onun yayın organlarına yazılar yazdı. 1941 Mayısında partinin özel bir toplantısında, siyasal iktidarın alınmasını, Vietnam Halk Cumhuriyeti'nin kurulmasını ve bağımsızlığı sağlayacak Vietnam Doç Lap Dong Minh (Vietnam'ın bağımsızlığı için devrimci birlik) yani kısa adıyla *Vietminh Cep-*

hesinin kurulması için çağrı yapıldı. Ho'nun başkanlığında tespit edilen bu politika ile Ağustos 1945'te ulusal devrim zafere ulaştı. Çankayşek'in desteğini almak için 1942'de gittiği Çin'de tutuklandı. Bir yıl süren tutukluluğu sırasında ona, bugün bütün dünyanın tanıdığı Ho Şi Minh (ışık saçan insan) adı verildi.

Ağustos 1945'te Vietnam halkı ayaklandı. Başkent Hanoi ele geçirildi. 1946'da yapılan seçimde ulusal meclis kuruldu. Ho Şi Minh Vietnam Demokratik Cumhuriyetinin Cumhurbaşkanı oldu.

Bundan sonraki yirmi yıl, Fransız sömürgeciliğinin artıklarının temizlenmesi, karşı işgalin önlenmesi, sosyalizmin inşasının getirdiği birbirinden çetin zorluklarla mücadele edildi. Fransızların ardından ülkenin güneyinde Amerikan dolarlarına sırtını dayayan kukla hükümetlere karşı sürdürülen mücadele; büyük boyutlara ulaşarak Amerikan emperyalizmine karşı dünya çapında verilen mücadelede baş yeri aldı.

Başta Dünya Sosyalist Sistemi ve onun belirleyici gücü Sovyetler Birliği'nin teknik ve moral yardımları; tüm dünyadaki anti-emperyalist ve barış güçlerinin yaygın desteği; Vietnam'ın dev Amerikan militarizmine karşı mücadelesinde zafere ulaşmasını sağladı. Bu zaferler içinde Ho Şi Minh'in engin deneyimi; diplomatik yetenekleri, çetin ve zor koşullar altında yılmak bilmeyen mücadelecisi ruhu, somut duruma uygun somut hedeflerin neler olacağını tespit edebilme yeteneğinin payı, şüphesiz büyüktür.

Vietnam'ı bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm yolunda zafere ulaştıran Parti'nin örgütlenmesindeki soluklu mücadelesi Ho Şi Minh'in uluslararası komünist hareket içinde saygın bir yer almasını sağladı. 1975'te gerçekleşen nihai zafer, Vietnam halkının dünya halklarına 1975 1 Mayıs'ında en büyük hediye oldu. Vietnam halkı bu seçkin evladının anısına Saygon'a Ho Şi Minh adını verdi.

Ho Şi Minh dokuz yıl önce öldü. Bugün Vietnam halkı bu yüce önderinin ideallerini yaşıyor ve ülkede sosyalizmin kurulması için canla başla çalışıyor. Ve Ho Şi Minh, dünya devrimci hareketinin, emperyalizme karşı savaşın bu seçkin insanı, bağımsızlıktan, barıştan, demokrasiden ve sosyalizminden yana dünya halklarının, bugün gurur kaynaklarından birini oluşturmuştur.

kitle

Sahibi: Mehmet Yazırlı — Sorumlu Müdür: Yusuf H. Çebi — Yönetim Yeri Başmüdürlük Sokak Tan Ap. No: 10/11 Çağaloğlu - İSTANBUL — Abone bedeli: 6 Aylık 175 TL., 1 Yıllık: 350 TL. yurt dışı iki katıdır. AVRUPA TEMSİLCİLİĞİ. Nilgün Doğançay — 6300 Giessen 1 Postfach: 5322 Federal ALMANYA — Banka No: Nilgün Doğançay, Deutsche Bank Konto-Nr: 020 - 1640 Giessen — Basıldığı Yer: Ören Basımevi — Dizgi: EVREN MATBAASI - S. B. Ta. 15 MAYIS 1978